MINISTERSTWO ŚRODOWISKA

Podręcznik dotyczący zasad udzielania odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych zawartych w Konkluzjach BAT dla dużych źródeł spalania (LCP), zgodnie z art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ.

EY Building a better working world

大成 DENTONS

Spis treści

SPIS TREŚCI **2**

1 DEFINICJE I SKRÓTY **3**

2 WSTĘP **4**

3 SPORZĄDZANIE WNIOSKU O ODSTĘPSTWO NA PODSTAWIE ART. 204 UST. 2 USTAWY POŚ PRZEZ PROWADZĄCEGO INSTALACJĘ **6**

3.1 PODSTAWA PRAWNA/REGULACYJNA 6
3.2 KRYTERIA BRANE POD UWAGĘ PRZY PODEJMOWANIU DECYZJI DOTYCZĄCEJ WYSTĄPIENIA O ODSTĘPSTWO I RODZAJE ODSTĘPSTW 8
3.3 ANALIZA SPEŁNIANIA KRYTERIÓW UZASADNIAJĄCYCH ODSTĘPSTWO OD KONKLUZJI BAT 10
3.4 KALKULACJE I INTERPRETACJE WYNIKÓW 17
3.5 PROJEKT WNIOSKU O ODSTĘPSTWO 37

4 POSTĘPOWANIE W SPRAWIE ZMIANY POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO I UDZIELENIA ODSTĘPSTWA OD GRANICZNYCH WIELKOŚCI EMISYJNYCH **38**

4.1 PROCEDURA OCENY I PODEJMOWANIA DECYZJI O UDZIELENIU ODSTĘPSTWA OD GRANICZNYCH WIELKOŚCI EMISYJNYCH 38
4.2 ANALIZA WARUNKÓW POZWOLENIA ZGODNIE Z ART. 215 UST. 1 I 2 USTAWY POŚ 39
4.3 PROCEDURA ZMIANY POZWOLENIA ZINTEGROWANEGO 40

5 OCENA WNIOSKU O ODSTĘPSTWO NA PODSTAWIE ART. 204 UST. 2 USTAWY POŚ **42**

5.1 WERYFIKACJA FORMALNA I MATERIALNA 42
5.2 WERYFIKACJA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW ZASADNOŚCI ODSTĘPSTWA OD GRANICZNYCH WIELKOŚCI EMISYJNYCH 45

ZAŁĄCZNIK 1.A – WZÓR WNIOSKU O ODSTĘPSTWO **52**

ZAŁĄCZNIK 1.B – FORMULARZ EXCEL **55**

1 Definicje i skróty

Wykaz skrótów	
BAT	Best Available Techniques – Najlepsze dostępne techniki
BAT-AELs	BAT Associated Emission Levels – Poziomy emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami, graniczne wielkości emisyjne
CO_2	Dwutlenek węgla
Dyrektywa IED	Dyrektywa w sprawie emisji przemysłowych 2010/75/UE (Dz. U. UE L 334 z dnia 17 grudnia 2010 r., str. 17, ze zm.)
EEA	European Environment Agency – Europejska Agencja Środowiska
HCl	Wszystkie nieorganiczne gazowe związki chloru wyrażone jako HCl
HF	Wszystkie nieorganiczne gazowe związki fluoru wyrażone jako HF
Hg	Suma rtęci i jej związków wyrażone jako Hg
KE	Komisja Europejska
Konkluzje BAT	Konkluzje dotyczące BAT, o których mowa w art. 3 (12) Dyrektywy IED lub konkluzje BAT, o których mowa w art. 3 (8d) Ustawy POŚ. W niniejszym dokumencie terminem Konkluzje BAT określa się konkluzje BAT dla LCP.
KPA	Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.)
KSE	Krajowy System Elektroenergetyczny
LCP	Large Combustion Plant – Duże źródło spalania rozumiane jako instalacja spalająca paliwa o całkowitej mocy dostarczone w paliwie wynoszącej 50 MW lub więcej
MŚ	Ministerstwo Środowiska
NOx	Tlenki azotu (suma tlenku azotu NO i dwutlenku azotu NO2 wyrażona jako NOx)
Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych / Odstępstwo	Odstępstwo od stosowania poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami na podstawie art. 15 ust. 4 Dyrektywy IED / Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych na podstawie art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ
Organ administracji/ organ	Organ właściwy do wydania lub zmiany pozwolenia zintegrowanego dla danej instalacji LCP
OZE	Odnawialne źródła energii
PM10	Pył o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm
PM2,5	Pył o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm
PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.
RE	Rada Europejska
SO_2	Dwutlenek siarki
UE	Unia Europejska
Ustawa POŚ	Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 672)Ustawa Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.)
Wzorzec Wniosku o PZ	wzór wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego opublikowany przez Ministerstwo Środowiska na stronie Ekoportalu: http://www.ekoportal.gov.pl/fileadmin/Ekoportal/Pozwolenia_zintegrowane/poradniki_branzowe/opracowania/Wytyczne_do_sporzadzania_wniosku_o_wydanie_PZ.pdf

2 Wstęp

Celem przedmiotowego podręcznika jest wsparcie zarówno organów ochrony środowiska jak i samych podmiotów prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego w kwestii wydania/uzyskania pozwolenia z odstępstwem od granicznych wielkości emisji.

Podręcznik został opracowany na podstawie danych z sektora LCP (dużych obiektów spalania), dlatego metodyka przedstawiona w niniejszym opracowaniu została ukierunkowana na ten konkretny sektor (LCP). Tym niemniej, w opinii Ministerstwa Środowiska pewne części poradnika są uniwersalne, dlatego też mogą być stosowane jako wskazówki dla instalacji innego rodzaju.

Należy podkreślić, iż podręcznik nie ma ani nakazowego, ani wyczerpującego charakteru, dopuszcza się stosowanie innych metod w celu uzasadnienia wniosku o odstępstwo.

Większość polskich instalacji LCP będzie musiała przeprowadzić modernizacje dostosowawcze do wymagań Konkluzji BAT dla LCP. Ocena wykonalności takich modernizacji dostosowujących przez prowadzącego daną instalację LCP do wymagań Konkluzji BAT wymaga analizy aspektów wykonalności technicznej, ekonomicznej oraz harmonogramu działań inwestycji dostosowawczej uwzględniającego przygotowanie inwestycji, w tym takie aspekty jak projektowanie, uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych, wybór realizatora oraz jej budowę. Pod uwagę należy wziąć także kwestie lokalizacyjne jak i lokalne warunki środowiskowe.

Ocena ta dostarczy informacji czy da się przeprowadzić daną inwestycję, jakim kosztem i w jakim terminie. Jednocześnie będzie ona źródłem wiarygodnych danych do analizy kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych, koniecznej do przeprowadzenia w ramach procedury ubiegania się o Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych.

Konieczność przeprowadzenia modernizacji dostosowawczej będzie wymagać czasowego odstawienia instalacji, co zwłaszcza dla Jednostek Wytwarzania Centralnie Dysponowanych musi zostać uzgodnione z PSE, tak aby nie wpłynąć negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. W szczególnych przypadkach konieczne może być przeprowadzenie modernizacji w innym terminie, co będzie również w pewnym zakresie uprawniać do uzyskania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

W ramach prac przygotowawczych do przeprowadzenia modernizacji prowadzący instalację będzie korzystał z różnych źródeł danych, informacji oraz przeprowadzał analizy w ramach oceny wykonalności także w powiązaniu ze specjalnymi potrzebami jak np. dotacje czy inne źródła dofinansowania. W tym zakresie, będzie się posiłkować różnymi dokumentami i wytycznymi, np. w zakresie zasad pomocy publicznej w UE. O ile będą one źródłem pomocnych danych, zgodnych z założeniami zawartymi w niniejszym dokumencie, zaleca się ich wykorzystywanie.

Niniejsze opracowanie stanowi wytyczne dla organów ochrony środowiska oraz prowadzących instalacje, wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego. Zostało ono przygotowane w celu ułatwienia prowadzącym instalacje przygotowania wniosku o zmianę lub wydanie pozwolenia zintegrowanego wraz z wnioskiem o udzielenie Odstępstwa od wymagań emisyjnych zawartych w Konkluzjach BAT dla dużych źródeł spalania oraz w celu ułatwienia organom przeprowadzenia analizy złożonych wniosków i ich rozpatrzenia.

Składa się ono z części opisowej, w której przedstawiono uwarunkowania prawne i techniczne udzielenia Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych, wskazówek dotyczących sporządzenia wniosku o zmianę lub wydanie pozwolenia zintegrowanego i wniosku o Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych oraz wzoru odpowiednich fragmentów wniosku o zmianę/wydanie pozwolenia zintegrowanego.

Niniejszy dokument został opracowany przez firmę Ernst & Young Business Advisory oraz przez Energoprojekt Warszawa i Kancelarią Dentons, na zlecenie Towarzystwa Gospodarczego Polskie Elektrownie, Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych oraz Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie we współpracy z Ministerstwem Środowiska, w ramach projektu dotyczącego oceny wpływu konkluzji BAT na polski sektor energetyczny.

3 Sporządzanie wniosku o Odstępstwo na podstawie art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ przez prowadzącego instalację

3.1 Podstawa prawna/regulacyjna

(1) Zgodnie z Dyrektywą IED oraz Ustawą POŚ, prowadzący instalację zobowiązany jest do przestrzegania BAT-AELs (granicznych wielkości emisyjnych) wynikających z Konkluzji BAT, do których wymogów, w okresie czterech lat od publikacji decyzji wykonawczej zawierającej Konkluzje BAT dla LCP w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, należy dostosować instalację.

(2) Dyrektywa IED oraz transponujące ten akt prawa pochodnego przepisy prawa krajowego przewidują w szczególnych wypadkach możliwość udzielenia prowadzącemu instalację Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych. Zgodnie z art. 15 ust. 4 zd. 2 Dyrektywy IED: „*Odstępstwo może mieć zastosowanie tylko w przypadku gdy ocena pokazuje, że osiągnięcie poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami opisanymi w Konkluzjach BAT prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska, ze względu na:*

a) położenie geograficzne danej instalacji lub lokalne warunki środowiskowe; lub

b) charakterystykę techniczną danej instalacji.”

(3) Zastosowanie przez organ administracji Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych jest możliwe po przeprowadzeniu oceny, z której musi wynikać, że osiągnięcie poziomów emisji powiązanych z najlepszymi dostępnymi technikami zawartymi w Konkluzjach BAT prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska, ze względu na położenie geograficzne danej instalacji lub lokalne warunki środowiskowe lub charakterystykę techniczną danej instalacji.

(4) Warunki te nie zostały dalej zdefiniowane ani dookreślone w Dyrektywie IED. Nie istnieją wiążące przepisy prawa europejskiego określające techniczny sposób przeprowadzania przez organ administracji oceny uzasadniającej zastosowanie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

(5) Zgodnie z art.15 ust. 4 akapit 5 Dyrektywy IED „*Na podstawie informacji dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 72 ust. 1, w szczególności dotyczących stosowania niniejszego ustępu, Komisja może, w razie konieczności, ocenić i doprecyzować - poprzez wskazówki - kryteria, które należy uwzględniać w przypadku stosowania niniejszego ustępu*.” Oznacza to, iż w Dyrektywie IED przewidziano możliwość opublikowania przez KE wskazówek, co do kryteriów, które należy uwzględnić w przypadku stosowania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych. Jednak do tej pory takie wskazówki nie zostały opublikowane przez KE.

(6) Oznacza to, że ocena przesłanek zawartych w art. 15 ust. 4 Dyrektywy IED jest pozostawiona dyskrecjonalnej ocenie właściwego organu krajowego, która nie może być dowolna. Zgodnie z art. 15 ust. 4 akapit 2 Dyrektywy IED: „*W załączniku do warunków pozwolenia właściwy organ podaje przyczyny zastosowania akapitu pierwszego, w tym wyniki oceny i uzasadnienie nałożonych warunków*.” Ma to na celu umożliwienie weryfikacji uzasadnienia zastosowania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

(7) Dodatkowym wymogiem zawartym w Dyrektywie IED jest wymóg, aby przy zastosowaniu Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych,: „*nie spowodowano znaczącego zanieczyszczenia oraz, aby osiągnięto wysoki poziom ochrony środowiska jako całości*”

(art. 15 ust. 3 akapit 4 Dyrektywy IED). Zgodnie z art. 18 Dyrektywy IED, w przypadku gdy norma jakości środowiska narzuca bardziej rygorystyczne warunki niż te osiągane przez zastosowanie najlepszych dostępnych technik, pozwolenie zawiera dodatkowe środki, bez uszczerbku dla innych środków, które mogą zostać podjęte w celu zapewnienia zgodności z normami jakości środowiska. Przepis ten wskazuje na kluczowe znaczenie norm jakości środowiska, które muszą być zachowane, nawet gdy oznacza to zastosowanie bardziej restrykcyjnych środków niż te wynikające z Konkluzji BAT.

(8) W Dyrektywie IED nie określono wprost maksymalnego dopuszczalnego okresu udzielenia Odstępstwa. Jednak, zgodnie z art. 15 ust. 4 akapit 6 Dyrektywy IED: „*Właściwe organy dokonują ponownej oceny stosowania akapitu pierwszego w ramach każdorazowego ponownego rozpatrzenia warunków pozwolenia zgodnie z art. 21*" Dyrektywy IED. Oznacza to, iż zastosowanie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych w praktyce powinno podlegać periodycznej weryfikacji, bowiem organ administracji w okresie rozpatrywania warunków pozwolenia dokonuje ponownej oceny zastosowania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

(9) Zgodnie z Artykułem 24 ust. 1 punkt c) Dyrektywy IED, Państwa Członkowskie zapewniają zainteresowanej społeczności możliwość wczesnego i skutecznego udziału m.in. w procedurach udzielania lub aktualizowania pozwolenia dla instalacji w przypadku gdy zaproponowano stosowanie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

(10) Odpowiednikiem BAT-AELs w Ustawie POŚ są tzw. graniczne wielkości emisyjne. Są to najwyższe z określonych w Konkluzjach BAT wielkości emisji powiązane z najlepszymi dostępnymi technikami, uzyskiwane w normalnych warunkach eksploatacji z wykorzystaniem najlepszej dostępnej techniki lub kombinacji najlepszych dostępnych technik.

(11) Zgodnie z art. 204 ust. 1 Ustawy POŚ, który transponuje do prawa polskiego przepisy Dyrektywy IED, instalacje wymagające pozwolenia zintegrowanego spełniają wymagania ochrony środowiska wynikające z najlepszych dostępnych technik, a w szczególności nie mogą powodować przekroczenia granicznych wielkości emisyjnych.

(12) Jednak stosownie do art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ: „*W szczególnych przypadkach organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego może w pozwoleniu zintegrowanym zezwolić na Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych, jeżeli w jego ocenie ich osiągnięcie prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska oraz pod warunkiem że nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, o ile mają one zastosowanie*."

(13) Zgodnie z art. 204 ust. 3 Ustawy POŚ: „*Przy dokonywaniu oceny, o której mowa w ust. 2, organ właściwy bierze pod uwagę położenie geograficzne, lokalne warunki środowiskowe, charakterystykę techniczną instalacji lub inne czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość*[1]." Wskazane czynniki powinny zatem zostać przez prowadzącego instalację zestawione z nieproporcjonalnością kosztów i korzyści, aby umożliwić organowi udzielenie Odstępstwa.

(14) Z tego przepisu wynika, iż Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych, może zostać zastosowane jedynie w wyjątkowych okolicznościach. Dodatkowo, instalacja musi spełnić warunek, iż osiągnięcie granicznych wielkości emisyjnych prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska oraz warunek, że nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, o ile mają zastosowanie.

[1] Nie zaleca się korzystania z bazowania na „innych czynnikach mających wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość", ponieważ ten element („inne czynniki") jest zawarty wyłącznie w Ustawie POŚ i stanowi rozszerzenie zakresu czynników branych pod uwagę określonych w Dyrektywie IED.

(15) Warunki te ocenia organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego, gdyż to on podejmuje decyzję o udzieleniu Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych. Udzielenie takiego Odstępstwa ma miejsce w samym pozwoleniu zintegrowanym i odbywa się poprzez ustalenie dopuszczalnych wielkości emisji na poziomie innym niż graniczne wielkości emisji wynikające z Konkluzji BAT.

(16) Zgodnie z art. 205 Ustawy POŚ nieprzekraczanie wielkości emisji wynikającej z zastosowania najlepszych dostępnych technik nie zwalnia z obowiązku dotrzymania standardów jakości środowiska. Obowiązek związany z bezwzględnym przestrzeganiem standardów jakości środowiska dotyczy zarówno prowadzących instalację jak i organów wydających pozwolenia zintegrowane. Taki obowiązek wynika bezpośrednio choćby z art. 186 pkt 3 Ustawy POŚ, zgodnie z którym organ właściwy do wydania pozwolenia odmówi jego wydania, jeżeli eksploatacja instalacji powodowałaby przekroczenie standardów jakości środowiska.

3.2 Kryteria brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczącej wystąpienia o Odstępstwo i rodzaje Odstępstw

3.2.1 Kryterium 1 - Nieproporcjonalność kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych

(1) Pierwszym kryterium jest wykazanie przez prowadzącego instalację, na podstawie analizy kosztów i korzyści, iż modernizacja dostosowawcza do wymagań Konkluzji BAT będzie prowadzić do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w porównaniu do korzyści dla środowiska.

(2) Wiarygodna i przejrzysta analiza kosztów i korzyści wymaga:

(a) Identyfikacji i wyliczenia poszczególnych kosztów związanych z dostosowaniem do Konkluzji BAT charakterystycznych dla danej instalacji LCP i koniecznej do przeprowadzenia inwestycji modernizacyjnej, oraz

(b) Identyfikacji i oszacowania poszczególnych korzyści środowiskowych, wynikających z ograniczenia emisji jednego lub kilku zanieczyszczeń wskutek przeprowadzanej inwestycji modernizacyjnej w celu wdrożenia ostrzejszych wymagań emisyjnych.

(3) Analiza kosztów i korzyści powinna wykazać dysproporcję kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych w związku z jednym z trzech czynników:

(a) położenie geograficzne instalacji,

(b) lokalne warunki środowiskowe,

(c) charakterystyka techniczna instalacji.

(4) Należy wykazać związek co najmniej jednego z tych czynników z nieproporcjonalnością kosztów, będącą wynikiem analizy kosztów dostosowawczych i korzyści dla środowiska.

(5) W przypadkach gdy modernizacje dostosowawcze wprowadzają zagrożenie dla bezpieczeństwa energetycznego, w kosztach dostosowawczych mogą być uwzględnione koszty niedostarczonej energii np. z tytułu braku wystarczających mocy w KSE ze względu na konieczność odstawień jednostek wytwórczych do modernizacji dostosowawczych.

3.2.2 Kryterium 2 - Wypełnienie wymagań dotyczących jakości powietrza

(1) Po drugie, należy dotrzymać wymagań dotyczących jakości środowiska, w tym powietrza.

(2) W strefach o przekroczonych normach jakości powietrza substancji objętej wnioskiem o Odstępstwo, należy szczególnie przeanalizować udział danej instalacji w przekroczeniach tych norm. Sytuacja będzie specyficzna dla każdej instalacji, zależnie od parametrów emitorów, strefy w jakiej jest zlokalizowana oraz występującego na jej obszarze tła zanieczyszczenia powietrza emitowaną substancją, która ma być objęta Odstępstwem.

3.2.3 Rodzaje Odstępstw od granicznych wielkości emisyjnych

(1) Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych może być udzielone bezterminowo (tj. do momentu publikacji następnych konkluzji BAT dla LCP), ale są przypadki, kiedy powinny być udzielane Odstępstwa czasowe. Na potrzeby prowadzenia procesu związanego z udzielaniem Odstępstw wyróżnia się ich trzy rodzaje:

(a) **Odstępstwo typu A** – Odstępstwo wydawane bez wskazania ograniczenia czasowego jego obowiązywania, przy założeniu, że jego zasadność będzie ponownie analizowana podczas kolejnych zmian pozwolenia zintegrowanego, w tym zwłaszcza po opublikowaniu nowych Konkluzji BAT czy wejściu w życie nowych standardów emisyjnych, ale także niektórych zmian wnioskowanych przez prowadzącego instalację (np. gdyby wnioskował o rozpoczęcie współspalania odpadów w instalacji objętej Odstępstwem – co skutkuje zaostrzeniem wymogów emisyjnych). W celu ubiegania się o takie Odstępstwo należy wykonać analizę kosztów i korzyści zgodnie z metodyką zawartą w rozdziale 3.4.

(b) **Odstępstwo typu B** – Odstępstwo wydawane na określony czas w uzasadnionych przypadkach, np. gdy prowadzący instalację zaplanował określoną datę wycofania jednostki wytwarzania i w tym przypadku nie opłaca się jej dostosowywać na krótki czas przyszłej eksploatacji. Odstępstwo typu B może być rozpatrywane także w przypadku, gdy przeprowadzenie modernizacji np. ze względu na duży zakres niezbędnych działań technicznych, liczbę źródeł spalania, jakie należy dostosować w danym zakładzie nie jest wykonalne w okresie 4 lat od publikacji Konkluzji BAT i prowadzący instalację udowodnił, że wymaga więcej czasu. W celu ubiegania się o takie Odstępstwo należy wykonać analizę kosztów i korzyści zgodnie z metodyką zawartą w rozdziale 3.4.

Odstępstwo typu B może też zostać wydawane w związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Dotyczy wtedy części jednostek wytwórczych centralnie dysponowanych (JWCD) i jednostek wytwórczych centralnie koordynowanych (JWCK), których modernizacje dostosowawcze muszą zostać wykonane w terminie po upływie 4-letniego okresu przewidzianego na dostosowanie od dnia publikacji Konkluzji BAT w Dzienniku Urzędowym UE dla uniknięcia wystąpienia bardzo wysokich kosztów w gospodarce w wyniku nie dostarczenia energii. Dla zapewnienia rezerw mocy, przy których nie występują te koszty opracowywany jest „Optymalny plan dostosowawczy do Konkluzji BAT dla dużych źródeł spalania" (Plan Dostosowawczy BAT) zatwierdzany przez Prezesa URE lub Ministra Energii.

Odstępstwo takie może być wydawane w przypadku, gdy Plan Dostosowawczy BAT przewiduje odstawienie danej instalacji w celu dostosowania do Konkluzji BAT w ww. terminie późniejszym.

Odstępstwo to jest udzielane na określony czas, tj. do 30.06.2024 roku, czyli terminu, do którego według wstępnych analiz, powinny zostać zakończone modernizacje dostosowawcze do Konkluzji BAT. W uzasadnionych przypadkach, tj. aktualizacji Planu

Dostosowawczego BAT, data ta będzie mogła ulec opóźnieniu, ale będzie się to wiązało z koniecznością zmiany pozwolenia zintegrowanego w zakresie terminu obowiązywania Odstępstwa.

Analiza kosztów i korzyści w tym przypadku jest przeprowadzana dla całego zbioru instalacji, które zostały umieszczone w Planie dostosowawczym BAT po upływie 4-letniego okresu dostosowawczego, w ramach prac nad tym Planem. Analiza koszów jest oparta na wartości niedostarczonej energii, a analiza korzyści na sumarycznym zmniejszeniu ładunku zanieczyszczeń.

W uzasadnionych przypadkach, Odstępstwo takie może też być przyznane w związku z koniecznością zapewnienia dostaw ciepła miejskiego w danej aglomeracji lub ciepła technologicznego w zakładzie przemysłowym. Analizę kosztów i korzyści przeprowadza się w sposób analogiczny do analizy dla energii elektrycznej – na poziomie danej miejskiej sieci ciepłowniczej lub na poziomie zakładu przemysłowego.

3.3 Analiza spełniania kryteriów uzasadniających Odstępstwo od Konkluzji BAT

(1) Należy wykazać związek co najmniej jednego czynnika warunkującego zasadność Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych z nieproporcjonalnością kosztów będącą wynikiem analizy kosztów dostosowawczych i korzyści dla środowiska.

(2) Jeżeli jest to możliwe, dla zapewnienia pełności analiz dotyczących zasadności danego Odstępstwa dla danej instalacji, zaleca się przeanalizowanie jak najszerszej listy czynników i warunków ich wypełnienia, co zwiększy prawdopodobieństwo przyznania Odstępstwa.

(3) Zaleca się stosowanie kryteriów i interpretacji czynników warunkujących Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych stosowanych w procedurze udzielania tych Odstępstw zgodnie z tabelą nr 3.1. Prowadzący instalację identyfikuje czynniki adekwatne do jego przypadku i następnie przystępuje do dalszych wyliczeń opisanych w punkcie 3.4, prowadzących do wyliczenia wskaźnika nieproporcjonalności kosztów.

.

Tabela 3.1. Kryteria oceny wypełnienia wymagań koniecznych do otrzymania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych na podstawie art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ

Kryterium	Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa (podział pragmatyczny)	Założenia do analizy kosztów i korzyści
			Kryterium 1		
Analiza kosztów i korzyści			Stosunek korzyści do kosztów ≤ 0,7		Patrz rozdział 3.4.4
	Położenie geograficzne	Uwarunkowania lokalne związane z występującymi na danym obszarze warunkami w zakresie planowania przestrzennego	Wykazanie braku możliwości budowy dodatkowych urządzeń lub ich rozbudowy w związku z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Położenie geograficzne	Jakość paliwa dostępnego w związku z położeniem geograficznym instalacji, w sytuacji, w której wykorzystanie paliwa z innego źródła jest nieopłacalne	Przedłożenie danych dotyczących tego paliwa oraz wykazania nieopłacalności transportu paliwa z innego źródła	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Położenie geograficzne	Specyficzne warunki funkcjonowania danej instalacji wynikające z lokalizacji danej instalacji, które mogą spowodować, że proces dostosowawczy będzie o wiele bardziej kosztowny, niż w przypadku scenariusza, w ramach którego lokalizacja instalacji byłaby inna	Przedstawienie odpowiednich analiz ekonomicznych wraz ze wskazaniem przyczyn zaistniałej sytuacji	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4

Kryterium	Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa (podział pragmatyczny)	Założenia do analizy kosztów i korzyści
	Położenie geograficzne	Lokalizacja danej instalacji w specyficznym obszarze determinująca bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej na tym obszarze	Przedstawienie informacji o ujęciu danej modernizacji w Planie Dostosowawczym BAT dla obszaru Polski po upływie 4-letniego okresu przewidzianego na dostosowanie Prowadzący instalację wnioskując o Odstępstwo powinien rozróżnić i określić niezbędny czas potrzebny na budowę lub modernizację instalacji dostosowujących do Konkluzji BAT (co może być długotrwałe i potencjalnie może być realizowane bez zatrzymywania jednostki wytwarzania) i niezbędny czas zatrzymania jednostki wytwarzania dla modernizacji lub wpięcia instalacji oczyszczającej do ciągu spalin, co powinno odbywać się zgodnie z Planem Dostosowawczym BAT	Typ B (do 30.06.2024)	Zbiorcza analiza kosztów i korzyści dla wszystkich instalacji, które znalazły się w Planie Dostosowawczym BAT po upływie 4-letniego okresu dostosowawczego
	Lokalne warunki środowiskowe	Uwarunkowania lokalne związane z występującymi na danym obszarze warunkami środowiskowymi, w sytuacji, gdy okaże się, że są na tyle wystarczające, że dostosowanie emisji dopuszczalnych do Konkluzji BAT będzie się wiązać tylko z konieczności poniesienia nieproporcjonalnych kosztów	Wypełnienie tego warunku wymaga przedstawienia odpowiednich danych dotyczących jakości środowiska na danym obszarze, w tym: ▪ Rozkładów rozprzestrzeniania się emisji zanieczyszczeń w powietrzu dla wariantu wnioskowanego Odstępstwa oraz wariantu dostosowania do Konkluzji BAT ▪ Wyników analizy uwarunkowań lokalnych dotyczących występowania obszarów podlegających ochronie przyrody, ochronie uzdrowiskowej ▪ Wyników analizy uwarunkowań lokalnych dotyczących gęstości zaludnienia w rejonie istotnych oddziaływań imisyjnych od instalacji wnioskującej o Odstępstwo wraz z uzasadnieniem, że przyznanie Odstępstwa nie będzie prowadzić do przekroczenia norm jakości środowiska	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4

Kryterium	Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa (podział pragmatyczny)	Założenia do analizy kosztów i korzyści
	Charakterystyka techniczna instalacji	Dotychczas wykonane inwestycje mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, które mają zostać objęte Odstępstwem	Udokumentowanie przeprowadzenia inwestycji: ▪ Wszystkich od uruchomienia instalacji, lub ▪ Dotyczących ostatnio przeprowadzonych inwestycji tj. dostosowania do Dyrektywy IED lub Dyrektywy LCP (w przypadku derogacji na dostosowanie do Dyrektywy IED) ▪ Przy ocenie wykonanych inwestycji należy wziąć pod uwagę czynnik ekonomiczno-finansowy poprzez odniesienie się do obecnego stanu ekonomicznego danej firmy, poniesionego przez nią wysiłku finansowego oraz możliwości ubiegania się o dalsze pożyczki na realizacje kolejnych inwestycji modernizacyjnych	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Wykazanie, że podobny pozytywny wpływ na środowisko może zostać osiągnięty innymi, alternatywnymi technikami, przypadek dotyczy głównie instalacji posiadających część produkcyjną tj. zakładów posiadających część energetyczną i przemysłową (np. rafineria, huta)	Przedstawienie planów realizacji przedsięwzięć w zakresie tych alternatywnych technik wraz z harmonogramem prac w tym zakresie	Typ B (na czas przeprowadzania alternatywnych modernizacji)	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Pozostały do trwałego odstawienia czas pracy instalacji lub jej części odpowiedzialnej za emisję zanieczyszczeń mających zostać objętych Odstępstwem	Przedstawienie informacji dotyczący pozostałego czasu pracy	Typ A (do trwałego wyłączenia instalacji)	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Ograniczenie poziomu produkcji/lub rocznego czasu pracy wynikające z uwarunkowań technicznych i systemowych	Przedstawienie informacji dotyczących ograniczonego poziomu produkcji na kolejne lata	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Konfiguracja urządzeń w danej instalacji powodująca, że modernizacja jest technicznie trudna do przeprowadzenia i w związku z tym dużo droższa	Przedstawienie informacji technicznych i finansowych dotyczących danej modernizacji	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4

Kryterium	Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa (podział pragmatyczny)	Założenia do analizy kosztów i korzyści
	Charakterystyka techniczna instalacji	Konfiguracja urządzeń w danej instalacji i duży zakres modernizacji powodują, że modernizacja jest niewykonalna do przeprowadzenia w całości w czasie wymaganych 4 lat od publikacji konkluzji BAT. W takim przypadku konieczne jest podzielenie zadań na zakres, który zostanie wykonany w wymaganym terminie i na zakres, który zostanie wykonany w terminach przekraczających wymagany termin czteroletni	Przedstawienie odpowiednich informacji technicznych, finansowych i harmonogramu działań dostosowawczych uwzględniającego projektowanie, uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych, wybór realizatorów oraz budowę, z określeniem terminów wykonania poszczególnych zakresów zadań z podziałem zakresu na te, które zostaną wykonane przed upływem 4 lat po publikacji Konkluzji BAT i te, które zostaną wykonane w późniejszym terminie	Typ B (do terminu zrealizowania całości zadań dostosowawczych)	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Jakość paliwa dostępnego w związku z położeniem geograficznym instalacji, w sytuacji, w której nie jest technicznie możliwa zamiana paliwa na mniej emisyjne	Przedłożenie danych dotyczących stosowanego paliwa oraz wykazanie braku technicznych możliwości instalacji do wykorzystywania mniej emisyjnego paliwa	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Uwarunkowania lokalne związane z zagospodarowaniem terenu i z włączeniem instalacji dostosowawczej w infrastrukturę zakładu	Wykazanie braku możliwości budowy dodatkowych urządzeń lub ich rozbudowy w związku z fizycznym brakiem miejsca na ich budowę tam, gdzie powinny być zabudowane lub nadmiernie kosztownym rozwiązaniem związanym z wybudowaniem ich w innym miejscu, wydłużeniem kanałów spalin, przekładkami, itp.	Typ A	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4
	Charakterystyka techniczna instalacji	Ogólny cykl inwestycyjny, w tym harmonogram planowanych modernizacji i czasowych odstawień remontowych dla danego rodzaju instalacji dotychczas nie uwzględniał możliwości czasowego odstawienia danej instalacji w celu przeprowadzenia dodatkowej modernizacji mającej na celu dostosowanie do wymogów Konkluzji BAT	Przedstawienie informacji dotyczących dotychczasowego harmonogramu remontów wraz z podaniem przyczyn niemożności przedłużenia lub przeprowadzenia dodatkowego odstawienia instalacji w celu przeprowadzenia dostosowania do wymagań Konkluzji BAT w wymaganym terminie. Należy także podać termin późniejszy, w którym nastąpi przeprowadzenie tej modernizacji	Typ B (do terminu przeprowadzenia modernizacji)	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4

Kryterium	Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa (podział pragmatyczny)	Założenia do analizy kosztów i korzyści
	Charakterystyka techniczna instalacji	Brak możliwości czasowego odstawienia danej instalacji w danym terminie w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej (konieczność pracy dla zapewnienia wymaganego poziomu mocy w systemie)	Przedstawienie informacji o ujęciu danej modernizacji w Planie Dostosowawczym BAT po upływie 4-letniego okresu przewidzianego na dostosowanie Prowadzący instalację wnioskując o Odstępstwo powinien rozróżnić i określić niezbędny czas potrzebny na budowę lub modernizację instalacji dostosowujących do Konkluzji BAT (co może być długotrwałe i potencjalnie może być realizowane bez zatrzymywania jednostki wytwarzania) i niezbędny czas zatrzymania jednostki wytwarzania dla modernizacji lub wpięcia instalacji oczyszczającej do ciągu spalin, co powinno odbywać się zgodnie z Planem Dostosowawczym BAT	Typ B (do 30.06.2024)	Zbiorcza analiza kosztów i korzyści dla wszystkich instalacji, które znalazły się w Planie Dostosowawczym BAT po upływie 4-letniego okresu dostosowawczego
	Charakterystyka techniczna instalacji	Związanie długoterminowymi umowami na dostawę konkretnego paliwa, w przypadku gdy prowadzący instalację jest związany wieloletnią umową na dostawę paliwa z jednego źródła i biorąc pod uwagę parametry tego paliwa dotrzymanie granicznych wielkości emisyjnych związanych z BAT jest niemożliwe bez zabudowy dodatkowych układów redukcji emisji. Z drugiej jednak strony, po rozwiązaniu ww. umowy (w terminie w niej przewidzianym, wykraczającym jednakże poza 4-letni horyzont czasowy przewidziany na dostosowanie się do wymogów Konkluzji BAT) i zmianie dostawcy paliwa, dotrzymanie granicznych wielkości emisyjnych związanych z BAT będzie możliwe przy zastosowaniu pierwotnych technik ograniczania emisji lub przy mniejszych nakładach finansowych na zrealizowanie układu wtórnej techniki redukcji	Wykazanie spełnienia tego warunku wymaga przedstawienia kopii umowy na dostawę paliwa ze wskazanym terminem jej obowiązywania, wyników badań wskazujących na średnie parametry paliwa oraz analizy możliwości spełnienia wymagań Konkluzji BAT w zakresie granicznych wielkości emisyjnych po zmianie dostawcy paliwa	Typ B (na czas od wejścia w życie konkluzji BAT do terminu upływającego po roku od dnia rozwiązania wieloletniej umowy na dostawę paliwa)	Porównanie kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wg zasad opisanych w rozdziale 3.4

Kryterium	Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa (podział pragmatyczny)	Założenia do analizy kosztów i korzyści
			Kryterium 2		
Wymagania dot. jakości powietrza	-	Normy jakości powietrza są dotrzymane	Ocena indywidualna dla każdej instalacji, zależnie od parametrów emitora, strefy, w jakiej jest zlokalizowana instalacja i rodzaju zanieczyszczenia, które miałoby być objęte Odstępstwem. W związku z brakiem przekroczeń norm spowodowanych emisją zanieczyszczeń z elektrowni, elektrociepłowni i ciepłowni (lub bardzo niewielkim ich powiązaniem - pyły), decyzja odmowna nie powinna mieć raczej miejsca z uwagi na kwestie jakości powietrza, o ile obiekt spełni z uwzględnieniem tła wartości stężeń odniesienia w powietrzu. Konieczna indywidualna analiza dla danego przypadku i przedstawienie odpowiedniego uzasadnienia przez danego prowadzącego instalację	Umożliwia wydanie Odstępstwa typu A lub B	-

Źródło: Analizy własne EY na podstawie Dyrektywy IED i Ustawy POŚ

3.4 Kalkulacje i interpretacje wyników

3.4.1 Ogólne zasady dotyczące podejścia do kalkulacji kosztów dostosowania i korzyści środowiskowych

(1) Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych dotyczy konkretnej jednostki (instalacji w rozumieniu definicji art. 3 pkt 6 Ustawy POŚ), dla której w celu zgodności z Konkluzjami BAT należałoby wybudować nowe lub zmodernizować istniejące urządzenia ochronne i jednego wymagania emisyjnego Konkluzji BAT, dla którego przeprowadzana jest analiza kosztów i korzyści.

(2) Analizie podlegają koszty dostosowania konieczne do osiągnięcia wymagań Konkluzji BAT i wynikające z tego korzyści środowiskowe. Punktem wyjściowym analiz jest spełnianie standardów emisyjnych zawartych w Dyrektywie IED (lub w pozwoleniu zintegrowanym, jeżeli są ostrzejsze niż wymagania Dyrektywy IED).

(3) Gdy Konkluzje BAT podają dopuszczalny poziom emisji dla danego zanieczyszczenia jako przedział - za obligatoryjną przyjmuje się konieczność dostosowania co najmniej do górnej (łagodniejszej) granicy przedziału Konkluzji BAT.

(4) Podstawą jest dostosowanie do poziomu emisji średniorocznej wymaganej Konkluzjami BAT tam gdzie ma to zastosowanie, a w innych przypadkach do poziomu dla średnich dziennych lub średnich z okresu pobierania prób.

(5) Prowadzący instalację może ubiegać się o Odstępstwa dla kilku zanieczyszczeń. W takim przypadku analizy kosztów i korzyści wykonuje się oddzielnie dla tych poszczególnych zanieczyszczeń.

(6) W szczególnym przypadku, tj. konieczności, z przyczyn technicznych, stosowania optymalnej techniki redukcji wpływającej jednocześnie na redukcję emisji kilku zanieczyszczeń powietrza, o Odstępstwo dla których ubiega się dany prowadzący instalację, stosuje się tzw. „podejście pakietowe”, tzn. koszty jak i korzyści wylicza się sumarycznie dla tych zanieczyszczeń. Składa się też jeden wniosek o Odstępstwo dla tych kilku wybranych zanieczyszczeń i uzasadnia przyczynę zastosowania podejścia „pakietowego”. Taki przypadek może dotyczyć np. SO_2 i HCl.

W przypadku stosowania jednej techniki redukującej emisję kilku zanieczyszczeń stosuje się podejście do sposobu podziału kosztów dostosowawczych i korzyści dla środowiska zgodnie z wariantami przedstawionymi w poniższej tabeli.

Tabela 3.2. Zalecany sposób podziału kosztów dostosowania i korzyści środowiskowych w przypadku stosowania jednej techniki redukującej emisję kilku zanieczyszczeń

Opcja	Opis	Sposób postępowania
Opcja 1	Prowadzący instalację ubiega się o Odstępstwo dotyczące jednego zanieczyszczenia. Technika modernizacji wpływająca na zmniejszenie emisji tego jednego zanieczyszczenia rozumiana jako pakiet optymalnych działań dostosowawczych do BAT AELs przy okazji wpływa też na obniżenie emisji innych zanieczyszczeń	▶ Koszty dostosowawcze związane z przeprowadzeniem modernizacji w całości przypisuje się do kosztów ograniczania emisji tego zanieczyszczenia, którego dotyczy Odstępstwo. ▶ Wylicza się także wielkość unikniętej emisji tych innych zanieczyszczeń, na które wpłynie przeprowadzenie danej modernizacji i odpowiednio ująć ją w wyliczeniach np. po stronie korzyści wewnętrznych. Korzyści te mogą dotyczyć np. zmniejszenia opłat za korzystanie ze środowiska i należy to uwzględnić w wyliczaniu kosztów netto dostosowania. ▶ Wielkości unikniętej emisji innych zanieczyszczeń bierze się także pod uwagę przy wyliczaniu całkowitych korzyści dla środowiska.
Opcja 2	Prowadzący instalację ubiega się o Odstępstwa dla kilku zanieczyszczeń. Wybrana technika modernizacji rozumiana jako pakiet optymalnych działań dostosowawczych do BAT AELs wpływa na jednoczesne zmniejszenie emisji tych kilku zanieczyszczeń.	▶ W tym szczególnym przypadku, tj. stosowania techniki redukcji emisji wpływającej jednocześnie na obniżenie emisji kilku zanieczyszczeń (której nie można z technicznych względów stosować wybiórczo dla tych poszczególnych zanieczyszczeń) oraz ubiegania się o Odstępstwo dla tych wszystkich zanieczyszczeń – nie rozdziela się kosztów na te poszczególne zanieczyszczenia, a analizę prowadzi się w formie pakietowej (łącznie dla tych wszystkich zanieczyszczeń). ▶ W wyliczeniach uwzględnia się także specyficzne dla poszczególnych zanieczyszczeń korzyści finansowe wynikające z dostosowania, np. zmniejszenie opłat za korzystanie ze środowiska. ▶ W celu wyliczenia kosztów netto dostosowania, od wyliczonych wartości kosztów dostosowania dla poszczególnych zanieczyszczeń odejmuje się wyliczone korzyści finansowe dotyczące tych zanieczyszczeń. Tak wyliczone koszty stanowią daną wejściową do analizy kosztów i korzyści. ▶ Wyliczenia korzyści dla środowiska wykonuje się zgodnie metodyką podaną w rozdziale 3.4.3, z tym, że w tym szczególnym przypadku całkowite korzyści również należy wyliczyć łącznie dla tych wszystkich zanieczyszczeń i tą wartość sumaryczną przyjąć jako wartość wejściową do analizy kosztów i korzyści.

Opcja	Opis	Sposób postępowania
Opcja 3	Prowadzący instalację ubiega się o Odstępstwa dla kilku zanieczyszczeń. Wybrana technika modernizacji rozumiana jako pakiet optymalnych działań dostosowawczych do BAT AELs wpływa na jednoczesne zmniejszenie emisji wielu zanieczyszczeń, w tym tych, których dotyczą Odstępstwa.	▶ W takim przypadku postępuje się jak w Opcji 2, z tym że koszt dostosowania należy rozłożyć proporcjonalnie na wszystkie zanieczyszczenia, na które wpływa modernizacja a następnie wyliczyć koszty dostosowania tylko tych zanieczyszczeń, które mają być objęte Odstępstwem. ▶ Wyliczeń dokonuje się łącznie dla zanieczyszczeń, które mają być objęte Odstępstwem i łącznie dla pozostałych zanieczyszczeń, na które wpływa dana technika redukcji. Podziału na te dwie grupy dokonuje się poprzez wyliczenie udziału w sumie kosztów zewnętrznych tych wszystkich zanieczyszczeń, na które oddziałuje dana technika redukcji. ▶ Dodatkowo, tak jak w Opcji 1: ▶ Przelicza się wielkość unikniętej emisji dla zanieczyszczeń nieobjętych Odstępstwem na korzyści finansowe dotyczące realizacji danej modernizacji, np. zmniejszenie opłat za korzystanie ze środowiska, ▶ Wielkości unikniętej emisji innych zanieczyszczeń nieobjętych Odstępstwem bierze się także pod uwagę przy wyliczaniu całkowitych korzyści dla środowiska.

Źródło: Analizy własne EY

(7) W przypadku, gdy prowadzący instalację dla dostosowania się do wymogów emisyjnych Konkluzji BAT dla jednego zanieczyszczenia planuje stosować kilka technik, wynikające z nich koszty sumuje się.

(8) W przypadku, gdy prowadzący instalację dla dostosowania się do wymogów emisyjnych Konkluzji BAT dla kilku zanieczyszczeń planuje stosować kilka technik, wynikające z nich koszty odpowiednio rozdziela na poszczególne zanieczyszczenia i następnie sumuje oddzielenie dla tych poszczególnych zanieczyszczeń. W szczególnym przypadku, o ile ma zastosowanie, stosuje się podejście pakietowe (patrz tabela 3.2).

(9) Najpierw, prowadzący instalację określa sytuację danej jednostki LCP w odniesieniu do stosowanej techniki ograniczania emisji oraz ocenia potrzebę modernizacji w tym zakresie w celu spełnienia wymagań Konkluzji BAT. Następnie prowadzący instalację identyfikuje rodzaje korzyści środowiskowych wynikających z zastosowania planowanej techniki ograniczania emisji. Ostatnim krokiem jest test proporcjonalności.

(10) Do wyliczeń wykorzystuje się wiarygodne dane, czyli pochodzące z zalecanych źródeł tj.:

- publikacji KE lub innych instytucji/agencji UE,
- publikacji polskich urzędów centralnych,
- źródeł informacji statystycznej,
- bazy danych dotyczącej danej jednostki LCP,
- prac przedprojektowych lub projektowych dotyczących dostosowania instalacji objętej wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego w związku z publikacją Konkluzji BAT.

(11) Dane dotyczące instalacji powinny być spójne z zawartymi w pozwoleniu zintegrowanym, chyba, że w postępowaniu o zmianę pozwolenia zawierającym wniosek o Odstępstwo prowadzący instalację będzie występował o ich zmianę.

(12) Dla wszystkich danych wejściowych wykorzystywanych do wyliczeń, podaje się źródło pochodzenia danej informacji, tj. tytuł i autora danej publikacji i/lub link do wersji elektronicznej dokumentu.

(13) Wskazuje się ryzyka i niepewności (o ile występują) odnośnie prezentowanych wartości dotyczących kosztów jak i korzyści środowiskowych wraz z wyjaśnieniem.

(14) Wprowadzanie wszelkich nietypowych danych tj. danych znacząco odbiegających od zalecanych standardów wymaga uzasadnienia.

(15) Przewalutowania wartości kwot podawanych w innych jednostkach niż PLN dokonuje się na podstawie średniej arytmetycznej kursów średnich miesięcznych NBP z ostatnich 6 miesięcy poprzedzających opracowywanie wniosku o Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych. Podaje się kurs tego przewalutowania.

(16) Analizę kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych wykonuje się przy wykorzystaniu formularza stanowiącego Załącznik 1.B do niniejszego dokumentu. W razie potrzeby formularz ten może być modyfikowany poprzez dodawanie dodatkowych pozycji.

(17) W przypadkach dotyczących bezpieczeństwa energetycznego w zakresie energii elektrycznej, analiza kosztów dostosowania i korzyści środowiskowych jest przeprowadzana w ramach przygotowanie Planu Dostosowawczego BAT dla całego zbioru instalacji, które zostały wskazane do dostosowania do Konkluzji BAT po upływie 4-letniego okresu dostosowawczego. Wyliczenie kosztów opiera się na koszcie niedostarczonej energii elektrycznej. Analiza korzyści środowiskowych jest przeprowadzana zbiorczo na podstawie uniknięte emisji zanieczyszczeń, która byłaby osiągnięta w wyniku dostosowania do wymagań Konkluzji BAT instalacji, które byłyby zmodernizowane do końca 2021 roku zamiast do końca I kwartału 2024 (w odniesieniu do wszystkich zanieczyszczeń objętych Konkluzjami BAT).

W przypadku ubiegania się o takie Odstępstwo, prowadzący instalację we wniosku powołuje się na wynik ww. analizy.

(18) W przypadkach dotyczących bezpieczeństwa energetycznego w zakresie ciepła dla systemu miejskiego lub ciepła technologicznego dla zakładu przemysłowego, analiza kosztów dostosowania i korzyści środowiskowych jest przeprowadzana z uwzględnieniem oceny możliwości wytwórczych wszystkich istniejących źródeł wytwarzania dostarczających ciepło dla miasta lub dla zakładu przemysłowego.

3.4.2 Wyliczenie kosztów netto dostosowania

(1) Celem analiz obejmujących wartość kosztów dostosowawczych do Konkluzji BAT jest oszacowanie kosztów netto dostosowania.

(2) W celu uwiarygodnienia wykorzystywanych danych dotyczących nakładów inwestycyjnych i kosztów eksploatacyjnych, wykorzystuje się informacje z ofert realizatorów z przetargów na realizację przedmiotowych działań dostosowawczych.

(3) Do wyliczeń przyjmuje się spójne z pozwoleniem zintegrowanym lub wnioskiem o jego zmianę i planowane na okres Odstępstwa wartości dotyczące rocznego czasu eksploatacji, wykorzystania mocy zainstalowanej itp., a w przypadku ich braku wartości standardowe. Standardowe wartości to przykładowo: czas przyszłej eksploatacji 15 lat, stopa dyskonta 8%. Czas wykorzystania mocy zainstalowanej w zasadzie nie ma wartości standardowych, natomiast w analizach wstępnych mogą być wykorzystywane dane z ostatnich lat charakterystyczne dla danych źródeł spalania lub wartości najczęściej występujące.

Tabela 3.3. Najczęściej występujące wartości czasu wykorzystania mocy zainstalowanej

Technologia	Najczęściej występujące wartości czasu wykorzystania mocy zainstalowanej [h/rok]
Węgiel kamienny - rusztowy	3 000
Węgiel kamienny - pyłowy	4 000
Węgiel kamienny - fluidalny	5 500
Węgiel brunatny – pyłowy	5 800
Węgiel brunatny - fluidalny	6 500
Blok gazowo-parowy	4 500
Kocioł olejowy	1 700
Kocioł biomasowy	5 500

Źródło: Opracowanie EY

(4) Należy oszacować średnie roczne **całkowite koszty netto dostosowania** w oparciu o planowane koszty oraz potencjalne korzyści wewnętrzne związane z dostosowaniem do Konkluzji BAT. Koszty i korzyści finansowe powinny być przedstawione w tej samej jednostce tj. PLN/MW/rok lub PLN/MWh (MWh energii elektrycznej brutto). Analizę kosztów netto dostosowania należy przeprowadzić według poniższego schematu. Wynik tej analizy stanowi wsad to testu proporcjonalności kosztów i korzyści.

Rysunek 3.1. Schemat kalkulacji średniorocznych kosztów netto dostosowania do Konkluzji BAT

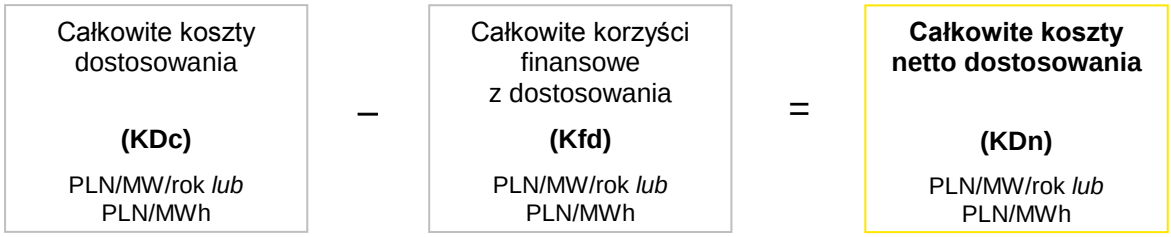

Źródło: Opracowanie EY

(5) **Średnie roczne koszty całkowite dostosowania** do Konkluzji BAT wylicza się w oparciu o poniższy wzór oraz definicje zawarte w tabeli 3.4.

$$KDc = Kk + Kos + Koz$$

Gdzie:

KDc – całkowite koszty dostosowania [PLN/MW/rok] lub [PLN/MWh]
Kk – koszty kapitałowe [PLN/MW/rok] lub [PLN/MWh]
Kos – wzrost kosztów operacyjnych stałych [PLN/MW/rok] lub [PLN/MWh]
Koz – wzrost kosztów operacyjnych zmiennych [PLN/MW/rok] lub [PLN/MWh]

Tabela 3.4. Składowe, które należy uwzględnić w analizie kosztów dostosowania do Konkluzji BAT

Składowa	Charakterystyka	Sposób uwzględnienia w wyliczeniach
Koszty kapitałowe	Są to koszty wynikające z nakładów inwestycyjnych (CAPEX) poniesionych na budowę nowej lub modernizację istniejącej instalacji redukcji emisji zanieczyszczeń. Mogą one obejmować wydatki dotyczące m.in.: przygotowania projektu, zakupu urządzeń, prac budowlanych i montażowych, kredytowania inwestycji. Wartość kosztów kapitałowych wylicza się np. przy pomocy metody LCOE, na podstawie wielkości wejściowych. W skład kosztów kapitałowych wchodzą też specyficzne dla danej instalacji utracone przychody wynikające z konieczności odstawienia instalacji na potrzeby modernizacji w związku z dostosowaniem do wymagań Konkluzji BAT. Uwzględnia się je w wyliczeniach w przypadku, gdy odstawienie jednostki wytwarzania w celu modernizacji dla dostosowania do wymogów Konkluzji BAT jest przeprowadzane poza okresem zaplanowanym dotychczas na ich remonty. Wielkość utraconych korzyści będzie zależna od długości czasu postoju, wielkości zaniechanej produkcji itp. W uzasadnionych przypadkach, analiza kosztów uwzględnia dodatkowe składowe jak np. koszty zerwania umowy na dostarczanie paliwa.	Standardowa wielkość nakładów całkowitych jest liczona jako iloczyn mocy termicznej w paliwie źródła, którego dotyczy dana inwestycja lub modernizacja oraz standardowych, jednostkowych nakładów inwestycyjnych wyrażonych w [PLN/MWt] dla odpowiednich technologii dostosowawczych. Ta wielkość służy do wstępnych analiz i do celów porównawczych. Planowane nakłady dla danego źródła powinny być określone na podstawie opracowanej dokumentacji wstępnej, dotyczącej realizacji danej inwestycji/modernizacji i służącej do wybrania dla danego źródła optymalnej modernizacji dostosowawczej i jej założeń techniczno-ekonomicznych. Ta wartość powinna być wzięta do analiz. Utracone korzyści finansowe należy wyliczać na podstawie średniej dziennej produkcji, ilości dni postoju i marży (liczonej jako przychody pomniejszone o koszty operacyjne bez amortyzacji). Nakłady na jednostkę mocy oblicza się jako iloraz nakładów całkowitych i mocy elektrycznej i/lub cieplnej.
Wzrost kosztów operacyjnych stałych	Jest to przede wszystkim wzrost kosztów operacyjnych stałych związany z funkcjonowaniem nowej/zmodernizowanej instalacji redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza, w szczególności dotyczący utrzymania majątku i prowadzenia ruchu. Koszty stałe mogą obejmować m.in.: koszty materiałów i usług, koszty związane z obsługą i serwisowaniem, koszty remontów, opłaty licencyjne, koszty obowiązkowych ubezpieczeń, lub koszty związane z pogorszeniem jakości produktów w wyniku zmian przeprowadzonych w danej jednostce. Całkowity wzrost kosztów stałych obejmuje też wzrost kosztów ogólnych. Są to koszty obejmujące takie kwestie jak podatki, ubezpieczenia, koszty utrzymania służb pomocniczych i administracji, opłaty, kary itp. Generalnie jest to wzrost całkowitych kosztów stałych, pomniejszony o amortyzację i odsetki od kredytów inwestycyjnych.	Standardowa wielkość wzrostu kosztów operacyjnych stałych jest ustalana dla danej technologii w kPLN/MWt/rok. Ta wielkość służy do wstępnych analiz i do celów porównawczych. Jednostkowy wzrost kosztów operacyjnych stałych dla danego źródła wzięty do analiz powinien być określony na podstawie opracowanej dokumentacji wstępnej, dotyczącej realizacji danej inwestycji/modernizacji i służącej do wybrania dla danego źródła optymalnej modernizacji dostosowawczej i jej założeń techniczno-ekonomicznych. Wzrost kosztów na jednostkę mocy obliczany jest jako iloraz całkowitego wzrostu kosztów i mocy elektrycznej i/lub cieplnej. Wzrost jednostkowy na jednostkę produkcji jest ilorazem wzrostu kosztów na jednostkę mocy i czasu wykorzystania mocy zainstalowanej.

Składowa	Charakterystyka	Sposób uwzględnienia w wyliczeniach
Wzrost kosztów operacyjnych zmiennych	Jest to wzrost kosztów operacyjnych zmiennych związany z eksploatacją nowej/zmodernizowanej instalacji redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza. Przede wszystkim są to koszty zużywanych dodatkowych materiałów lub zwiększenia ilości materiałów zużywanych dotychczas, koszty związane z ograniczeniem sprawności instalacji, koszty dodatkowo zużytego paliwa i/lub energii.	Standardowa wielkość wzrostu kosztów operacyjnych zmiennych jest ustalana dla danej technologii w PLN/MWh. Ta wielkość służy do wstępnych analiz i do celów porównawczych. Jednostkowy wzrost kosztów operacyjnych zmiennych dla danego źródła wzięty do analiz powinien być określony na podstawie opracowanej dokumentacji wstępnej, dotyczącej realizacji danej inwestycji/modernizacji i służącej do wybrania dla danego źródła optymalnej modernizacji dostosowawczej i jej założeń techniczno-ekonomicznych. Roczny wzrost kosztów operacyjnych zmiennych jest iloczynem jednostkowych kosztów zmiennych i ilości planowanej produkcji wyliczonej w oparciu o wykonanie za poprzednie lata. W przypadku planowanej zmiany produkcji (np. ze względu na zmianę funkcji jednostki wytwarzania w KSE lub w systemie ciepłowniczym) zamiast wykonania za poprzednie lata można uwzględnić wielkości planowane na przyszłość. Ma to szczególne znaczenie wtedy, gdy prowadzący instalację zamierza skorzystać z łagodniejszych wymogów emisyjnych BAT AELs dla źródeł pracujących < 1500 h/rok lub < 500 h/rok.

Źródło: Analizy własne EY

(6) Wyliczenia wartości nakładów i kosztów dotyczących danej inwestycji wykonuje się na podstawie danych z dokumentacji wstępnej dla danej modernizacji.

(7) Wyliczenia na podstawie standardów kosztów powinny służyć do wstępnych analiz i do celów porównawczych.

Tabele 3.7-3.10 zawierają standardowe nakłady i koszty w podziale na:

- Jednostki z wysokosprawną instalacją redukcji emisji, czyli jednostki wyposażone w instalację ograniczania emisji danego zanieczyszczenia powietrza dla osiągnięcia standardów emisji IED uznaną za preferowaną (patrz tabela 3.5) w celu spełnienia poziomów emisji zgodnie z wymaganiami Konkluzji BAT.
- Jednostki bez wysokosprawnej instalacji redukcji emisji, czyli jednostki stosujące dla osiągnięcia standardów emisji IED techniki ograniczania emisji zanieczyszczeń powietrza inne niż techniki preferowane[2].
- Jednostki pracujące od 500 h/rok do 1500 h/rok.
- Jednostki pracujące poniżej 500 h/rok.

Dane kosztowe określone w tabelach 3.7–3.10 dotyczą typowej sytuacji budowy lub modernizacji instalacji dostosowawczych dla istniejących źródeł spalania definiowanych w Konkluzjach BAT dla LCP i nie uwzględniają dodatkowych kosztów związanych z włączeniem instalacji dostosowawczej w infrastrukturę zakładu, które mogą je istotnie zwiększać. Dodatkowe koszty włączenia instalacji dostosowawczej w infrastrukturę zakładu ocenia się indywidualnie (czy wystąpią i o jakiej wartości), na podstawie danych z dokumentacji wstępnej.

(8) Jeżeli wartości nakładów i kosztów na podstawie wstępnej dokumentacji różnią się od wartości standardowych o więcej niż 20% należy to odpowiednio wyjaśnić i uzasadnić.

[2] Dane w tabeli 3.7 dotyczą sytuacji, gdy dla dostosowania do konkluzji BAT nie da się usprawnić techniki oczyszczania spalin zabudowanej dla spełnienia standardów emisyjnych IED i dla dostosowania do konkluzji BAT trzeba wprowadzić od początku inną technikę. Przykładami takich technik mogą być: zabudowa instalacji SCR zamiast instalacji SNCR, budowa instalacji oczyszczania spalin z gazów kwaśnych w kotłach fluidalnych, wymiana elektrofiltra na filtr tkaninowy, aby oprócz redukcji pyłu zapewnić także redukcje rtęci.

Tabela 3.5. Preferowane techniki redukcji emisji zanieczyszczeń w celu wypełnienia wymagań emisyjnych Konkluzji BAT

Rodzaj techniki	Preferowane techniki redukcji emisji
Techniki odpylania	▶ Elektrofiltr (ESP) ▶ Filtr workowy
Techniki odsiarczania i redukcji HCl i HF	▶ Dobór paliwa ▶ Technologie rozpyłowe (SDA) ▶ Mokre odsiarczanie spalin (Wet FGD)
Techniki odazotowania	▶ Selektywna Niekatalityczna Redukcja (SNCR) ▶ Selektywna Katalityczna Redukcja (SCR) ▶ Palniki niskoemisyjne (LNB) bądź suche palniki niskoemisyjne (DLN)
Techniki redukcji Hg	▶ Wtrysk sorbentu węglowego do spalin (np.: węgiel aktywny lub halogenizowany węgiel aktywny) ▶ Halogenizowanie paliwa lub w palenisku

Źródło: Opracowanie EY

(9) Prowadzący instalację identyfikuje właściwą dla niego tabelę w zależności od jego specyficznego przypadku oraz wylicza moc źródła na potrzeby wyboru odpowiednich wartości z tej tabeli według przedstawionych poniżej zasad.

Tabela 3.6. Zalecane sposoby wyliczenia mocy źródła na potrzeby identyfikacji właściwych standardów kosztów dostosowawczych

Opcja	Układ urządzeń	Sposób postępowania
Opcja 1	1 kocioł ≥50 MWt podłączony do 1 komina	▶ Wyliczenia wykonuje się dla mocy termicznej w paliwie danego kotła. ▶ Do wyliczeń należy wziąć standardowe wielkości nakładów i kosztów odpowiadające przedziałowi mocy, w jakim znajduje się dany kocioł.
Opcja 2a	Kilka kotłów w tym także <50 MWt podłączonych do 1 komina o łącznej mocy ≥ 50 MWt określonej zgodnie z pierwszą zasadą łączenia - Modernizacja dla wybranych lub wszystkich kotłów	▶ Wyliczenia wykonuje się dla mocy termicznej w paliwie stanowiącej sumę mocy kotłów objętych modernizacją podłączonych do danego komina (także mniejszych od 15 MWt). ▶ Do wyliczeń należy wziąć standardowe wielkości nakładów i kosztów odpowiadające przedziałowi mocy, w jakim znajduje się suma mocy wszystkich kotłów, co odpowiada przedziałowi, w jakim znajduje się komin z uwzględnieniem pierwszej zasady łączenia (sumowanie tylko mocy kotłów o mocy 15 MWt i większej - co odpowiada poziomowi wymagań). ▶ W sumowaniu należy kierować się kryterium wielkości zabudowywanej wspólnej instalacji oczyszczania spalin (np. wspólne odsiarczanie) co uwzględnia efekt skali – zmniejszenie jednostkowych nakładów wraz ze wzrostem mocy. ▶ W przypadku gdy instalacja oczyszczania spalin jest związana z kotłem należy wziąć standardowe nakłady indywidualnie dla instalacji oczyszczania związanej z kotłem a następnie zsumować (np. zabudowa SCR lub indywidualnych odpylaczy).
Opcja 2b	Kilka kotłów w tym także <50 MWt położonych na wspólnym terenie o łącznej mocy ≥ 50 MWt określonej zgodnie z drugą zasadą łączenia - Modernizacja dla wybranych lub wszystkich kotłów	▶ Wyliczenia wykonuje się dla mocy termicznej w paliwie stanowiącej sumę mocy kotłów objętych modernizacją podłączonych do danego wirtualnego komina także mniejszych od 15 MWt. ▶ Do wyliczeń należy wziąć standardowe wielkości nakładów i kosztów odpowiadające przedziałowi mocy, w jakim znajduje się suma mocy wszystkich kotłów, co odpowiada przedziałowi, w jakim znajduje się wirtualny komin z uwzględnieniem drugiej zasady łączenia (sumowanie tylko mocy kotłów o mocy 15 MWt i większej - co odpowiada poziomowi wymagań). ▶ W sumowaniu należy kierować się kryterium wielkości zabudowywanej wspólnej instalacji oczyszczania spalin (np. wspólne odsiarczanie) co uwzględnia efekt skali – zmniejszenie jednostkowych nakładów wraz ze wzrostem mocy. ▶ W przypadku gdy instalacja oczyszczania spalin jest związana z kotłem należy wziąć standardowe nakłady indywidualnie dla instalacji oczyszczania związanej z kotłem a następnie zsumować (np. zabudowa SCR lub indywidualnych odpylaczy).

Źródło: Analizy własne EY

Tabela 3.7. Standardy wzrostu kosztów jednostkowych dla istniejących LCP bez wysokosprawnych instalacji redukcyjnych [PLN 2015]

	Zakres mocy [MW_{th}]		Techniki odpylania[3]			Techniki odsiarczania i redukcji HCli HF[3]			Techniki odazotowania			Techniki redukcji Hg[3]		
			CAPEX[1]	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne
			G [2]	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
KR - W. kamienny - rusztowy	**50**	**100**	150	1	0,400	160	19,0	3,66	110	1,8	0,800	10	1	2,667
	100	**300**	130	0,8	0,333	120	15,0	2,33	85	1,6	0,667	9	0,9	2,333
KP - W. kamienny - pyłowy	**50**	**100**	110	1	0,3	160	19,0	2,25	80	1,5	0,5	10	1	2,250
	100	**300**	70	0,9	0,25	200	15,0	1,75	95	1,2	0,425	9	0,9	2,000
	300	**1000**	50	0,8	0,2	160	13,0	1,25	80	1,1	0,4	8	0,8	1,750
	1000		30	0,7	0,15	120	11,0	1,00	65	1	0,35	7	0,7	1,500
KF - W. kamienny - fluidalny	**50**	**100**	110	1	0,200	160	19,0	1,64	80	1,5	0,364	10	1	2,250
	100	**300**	70	0,9	0,173	200	15,0	1,27	95	1,2	0,309	9	0,9	2,000
	300	**1000**	50	0,8	0,136	160	13,0	0,91	70	1,1	0,291	8	0,8	1,750
	1000		30	0,7	0,100	120	11,0	0,73	50	1	0,255	7	0,7	1,500
LP - W. brunatny - pyłowy	**50**	**100**	110	1	0,189	160	19,0	1,89	80	1,5	0,362	10	1	2,250
	100	**300**	70	0,9	0,163	270	15,0	1,55	95	1,2	0,310	9	0,9	2,000
	300	**1000**	50	0,8	0,129	245	13,0	1,21	72	1,2	0,305	8	0,8	1,750
	1000		30	0,7	0,094	230	11,0	0,86	53	1,1	0,295	7	0,7	1,500
LF - W. brunatny - fluidalny	**50**	**100**	110	1	0,152	160	19,6	1,806	80	1,5	0,292	10	1	2,250
	100	**300**	70	0,9	0,131	260	15,5	1,53	95	1,2	0,250	9	0,9	2,000
	300	**1000**	50	0,8	0,104	230	13,4	1,18	70	1,1	0,236	8	0,8	1,750
	1000		30	0,7	0,076	210	11,2	0,83	50	1	0,208	7	0,7	1,500
BGP wykorzystanie energii paliwa <75%		**<600**	-	-	-	-	-	-	20	0,05	0,007	-	-	-
BGP wykorzystanie energii paliwa >75%		**<600**	-	-	-	-	-	-	15	0,05	0,007	-	-	-
Kocioł gazowy, olejowy lub gazowo-olejowy	**50**	**100**	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	22	0,65	0,19	-	-	-
	100	**300**	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	45	0,61	0,19	-	-	-
	300	**1000**	-[5]	-[5]	-[5]	70	11,0	1,50	40	0,54	0,15	-	-	-
Kocioł biomasowy	**50**	**100**	30	0.9	0,181	90	7,0	0,55	10	1,1	0,145	-	-	-
	100	**300**	25	0,75	0,163	80	6,0	0,46	10	1,1	0,127	-	-	-
	300	**1000**	20	0,6	0,145	70	5,0	0,27	8	1,0	0,109	-	-	-

Źródło: Założenia Energoprojekt Warszawa

[1]CAPEX, koszty stałe i koszty zmienne wyrażone są w jednostkach odpowiednio: kPLN/MWt, kPLN/MWt/rok, PLN/MWh; dane dot. kosztów stałych i zmiennych to wzrost w stosunku do sytuacji zapewniającej dotrzymanie standardów emisyjnych Dyrektywy IED; [2]Wartości G odnoszą się odpowiednio do górnych (łagodniejszych) limitów emisyjnych; [3]w odniesieniu do pustych pól: nie dotyczy o ile nie oznaczono inaczej; [4]dobór paliwa; [5]redukcja w instalacji odsiarczania; [7] MW_{th} dotyczy mocy w paliwie, zaś MWh jest sumą $MWh_e + MW_t$

Tabela 3.8. Standardy wzrostu kosztów jednostkowych dla istniejących LCP z wysokosprawnymi technologiami redukcyjnymi [PLN 2015]

	Zakres mocy [MW_{th}]		Techniki odpylania[5]			Techniki odsiarczania i redukcji HCl i HF[3]			Techniki odazotowania[3]			Techniki redukcji Hg[3]		
			CAPEX[1]	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne
			G[2]	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
KR - W. kamienny - rusztowy	**50**	**100**	90	0,1	0,267	45	6,5	1,17	80	1,6	0,667	10	1	2,667
	100	**300**	80	0,1	0,200	30	6,0	1,17	75	1	0,467	9	0,9	2,333
KP - W. kamienny - pyłowy	**50**	**100**	30	0,1	0,200	45	1,9	0,13	15	0,4	0,225	10	1	2,250
	100	**300**	24	0,08	0,16	200	1,5	1,75	12	0,3	0,2	9	0,9	2,000
	300	**1000**	18	0,06	0,12	10	1,3	1,25	10	0,2	0,175	8	0,8	1,750
	1000		12	0,05	0,08	8	1,1	1,00	8	0,1	0,15	7	0,7	1,500
KF - W. kamienny - fluidalny	**50**	**100**	30	0,1	0,200	160	19,0	1,64	20	0,1	0,164	10	1	2,250
	100	**300**	24	0,08	0,16	200	15,0	1,27	20	0,09	0,145	9	0,9	2,000
	300	**1000**	18	0,06	0,12	160	13,0	0,91	45	0,08	0,127	8	0,8	1,750
	1000		12	0,05	0,08	120	11,0	0,73	40	0,07	0,109	7	0,7	1,500
LP - W. brunatny - pyłowy	**50**	**100**	30	0,1	0,200	8	1,3	0,16	25	0,1	0,164	10	1	2,250
	100	**300**	24	0,08	0,16	10	1,4	0,12	25	0,09	0,147	9	0,9	2,000
	300	**1000**	18	0,06	0,12	5	1,2	0,14	53	0,09	0,186	8	0,8	1,750
	1000		12	0,05	0,08	2	1,0	0,10	48	0,08	0,165	7	0,7	1,500
LF - W. brunatny - fluidalny	**50**	**100**	30	0,1	0,200	20	1,4	0,15	25	0,1	0,132	10	1	2,250
	100	**300**	24	0,08	0,16	100	1,5	0,15	25	0,09	0,118	9	0,9	2,000
	300	**1000**	18	0,06	0,12	80	1,3	0,13	50	0,08	0,104	8	0,8	1,750
	1000		12	0,05	0,08	60	1,1	0,10	45	0,07	0,090	7	0,7	1,500
BGP wykorzystanie energii paliwa <75%		**<600**	-[6]	-[6]	-[6]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BGP wykorzystanie energii paliwa >75%		**<600**	-[6]	-[6]	-[6]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocioł gazowy, olejowy lub gazowo-olejowy	**50**	**100**	-	-	-	-[4]	-[4]	-[4]	22	0,65	0,10	-	-	-
	100	**300**	-	-	-	-[4]	-[4]	-[4]	45	0,61	0,19	-	-	-
	300	**1000**	-	-	-	70	11,0	1,50	40	0,54	0,15	-	-	-
Kocioł biomasowy	**50**	**100**	-	-	-	10	0,45	0,06	5	0,55	0,073	-	-	-
	100	**300**	-	-	-	7	0,40	0,04	3	0,4	0,055	-	-	-
	300	**1000**	-	-	-	5	0,35	0,02	2	0,35	0,055	-	-	-

Źródło: Założenia Energoprojekt Warszawa

[1]CAPEX, koszty stałe i koszty zmienne wyrażone są w jednostkach odpowiednio: kPLN/MWt, kPLN/MWt/rok, PLN/MWh; dane dot. kosztów stałych i zmiennych to wzrost w stosunku do sytuacji zapewniającej dotrzymanie standardów emisyjnych Dyrektywy IED; [2]Wartości G odnoszą się do górnych (łagodniejszych) limitów emisyjnych; [3]w odniesieniu do pustych pól: nie dotyczy o ile nie oznaczono inaczej; [4]dobór paliwa; [5]w odniesieniu do pustych pól: redukcja w instalacji odsiarczania o ile nie oznaczono inaczej; [6]nie dotyczy; [7] MW_{th} dotyczy mocy w paliwie, zaś MWh jest sumą $MWh_e + MW_t$

Tabela 3.9. Standardy wzrostu kosztów jednostkowych dla istniejących LCP pracujących w przedziale 500 h/a – 1500 h/a [PLN 2015]

	Zakres mocy [MW_{th}]		Techniki odpylania [5]			Techniki odsiarczania i redukcji HCl i HF [3]			Techniki odazotowania[3]			Techniki redukcji Hg[3]		
			CAPEX[1]	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne
			G [2]	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
KR - W. kamienny - rusztowy	**50**	**100**	10	0,1	0,267	45	6,5	1,17	80	1,6	0,667	-[4]	-[4]	1,667
	100	**300**	8	0,1	0,200	30	6,0	1,17	75	1	0,467	-[4]	-[4]	1,500
KP - W. kamienny - pyłowy	**50**	**100**	25	0,1	0,05	0	0	0	10	0,5	0,225	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,04	270	14,0	0,12	8	0,4	0,2	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,03	10	0,4	0,10	6	0,3	0,175	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,01	10	0,4	0,10	6	0,3	0,175	7	0,65	1,500
KF - W. kamienny - fluidalny	**50**	**100**	25	0,1	0,05	160	19,0	1,64	20[8]	0,09[8]	0,164[8]	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,04	200	15,0	1,27	20[8]	0,08[8]	0,145[8]	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,03	160	13,0	0,91	15[8]	0,07[8]	0,127[8]	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,01	160	13,0	0,91	15[8]	0,07[8]	0,127[8]	7	0,65	1,500
LP - W. brunatny - pyłowy	**50**	**100**	25	0,1	0,05	0	0	0	25[8]	0,09[8]	0,164[8]	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,04	10	1,4	0,12	25[8]	0,08[8]	0,147[8]	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,03	8	1,2	0,14	20[8]	0,07[8]	0,129[8]	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,01	8	1,2	0,14	20[8]	0,07[8]	0,129[8]	7	0,65	1,500
LF - W. brunatny - fluidalny	**50**	**100**	25	0,1	0,05	0	0	0	25[8]	0,09[8]	0,132[8]	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,04	10	1,4	0,15	25[8]	0,08[8]	0,118[8]	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,03	8	1,2	0,13	20[8]	0,07[8]	0,104[8]	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,01	8	1,2	0,13	20[8]	0,07[8]	0,104[8]	7	0,65	1,500
BGP wykorzystanie energii paliwa <75%		**<600**	-[6]	-[6]	-[6]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BGP wykorzystanie energii paliwa >75%		**<600**	-[6]	-[6]	-[6]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocioł gazowy, olejowy lub gazowo-olejowy	**50**	**100**	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	17	0,65	0,11	-	-	-
	100	**300**	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	35	0,61	0,17	-	-	-
	300	**1000**	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	-[4]	30	0,54	0,12	-	-	-
Kocioł biomasowy	**50**	**100**	-	-	-	5	0,5	0,06	4	0,55	0,073	-	-	-
	100	**300**	-	-	-	10	0,4	0,04	2	0,4	0,055	-	-	-
	300	**1000**	-	-	-	5	0,3	0,02	2	0,35	0,055	-	-	-

Źródło: Założenia Energoprojekt Warszawa

[1]CAPEX, koszty stałe i koszty zmienne wyrażone są w jednostkach odpowiednio: kPLN/MWt, kPLN/MWt/rok, PLN/MWh; dane dot. kosztów stałych i zmiennych to wzrost w stosunku do sytuacji zapewniającej dotrzymanie standardów emisyjnych Dyrektywy IED; [2]Wartości G odnoszą się do górnych (łagodniejszych) limitów emisyjnych; [3]w odniesieniu do pustych pól: nie dotyczy o ile nie oznaczono inaczej; [4]dobór paliwa; [5]w odniesieniu do pustych pól: redukcja w instalacji odsiarczania o ile nie oznaczono inaczej; [6]nie dotyczy; [7] MW_{th} dotyczy mocy w paliwie, zaś MWh jest sumą MWh_e + MW_t; [8] Dla istniejących źródeł spalania opalanych węglem wskazanych niniejszym odnośnikiem oddanych do użytkowania przed 1 lipca 1987 r. w zakresie odazotowania zamiast górnych poziomów podanych w tabeli można przyjąć CAPEX, koszty stałe i koszty zmienne o wartości zero.

Tabela 3.10. Standardy wzrostu kosztów jednostkowych dla istniejących LCP pracujących poniżej 500 h/a [PLN 2015]

	Zakres mocy [MW_{th}]		Techniki odpylania[5]			Techniki odsiarczania i redukcji HCl i HF[3]			Techniki odazotowania[3]			Techniki redukcji Hg[3]		
			CAPEX[1]	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne	CAPEX	Koszty stałe	Koszty zmienne
			G [2]	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
KR - W. kamienny - rusztowy	**50**	**100**	10	0,1	0,267	-	-	-	-	-	-	-[4]	-[4]	1,500
	100	**300**	8	0,1	0,200	-	-	-	-	-	-	-[4]	-[4]	1,333
KP - W. kamienny - pyłowy	**50**	**100**	25	0,1	0,005	-	-	-	-	-	-	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,004	-	-	-	-	-	-	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,003	-	-	-	-	-	-	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,002	-	-	-	-	-	-	7	0,65	1,500
KF - W. kamienny - fluidalny	**50**	**100**	25	0,1	0,005	-	-	-	-	-	-	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,004	-	-	-	-	-	-	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,003	-	-	-	-	-	-	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,002	-	-	-	-	-	-	7	0,65	1,500
LP - W. brunatny - pyłowy	**50**	**100**	25	0,1	0,005	-	-	-	-	-	-	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,004	-	-	-	-	-	-	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,003	-	-	-	-	-	-	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,002	-	-	-	-	-	-	7	0,65	1,500
LF - W. brunatny - fluidalny	**50**	**100**	25	0,1	0,005	-	-	-	-	-	-	10	0,8	2,250
	100	**300**	20	0,08	0,004	-	-	-	-	-	-	9	0,75	2,000
	300	**1000**	14	0,06	0,003	-	-	-	-	-	-	8	0,7	1,750
	1000		8	0,05	0,002	-	-	-	-	-	-	7	0,65	1,500
BGP wykorzystanie energii paliwa <75%		**<600**	-[6]	-[6]	-[6]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BGP wykorzystanie energii paliwa >75%		**<600**	-[6]	-[6]	-[6]	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocioł gazowy, olejowy lub gazowo-olejowy	**50**	**100**	-[6]	-[6]	-[6]	-[4]	-[4]	-[4]	-	-	-	-	-	-
	100	**300**	-[6]	-[6]	-[6]	-[4]	-[4]	-[4]	-	-	-	-	-	-
	300	**1000**	-[6]	-[6]	-[6]	-[4]	-[4]	-[4]	-	-	-	-	-	-
Kocioł biomasowy	**50**	**100**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	100	**300**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	300	**1000**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródło: Założenia Energoprojekt Warszawa

[1]CAPEX, koszty stałe i koszty zmienne wyrażone są w jednostkach odpowiednio: kPLN/MWt, kPLN/MWt/rok, PLN/MWh; dane dot. kosztów stałych i zmiennych to wzrost w stosunku do sytuacji zapewniającej dotrzymanie standardów emisyjnych Dyrektywy IED; [2]Wartości G odnoszą się do górnych (łagodniejszych) limitów emisyjnych; [3]w odniesieniu do pustych pól: nie dotyczy o ile nie oznaczono inaczej; [4]dobór paliwa; [5]w odniesieniu do pustych pól: redukcja w instalacji odsiarczania o ile nie oznaczono inaczej; [6]nie dotyczy; [7] MW_{th} dotyczy mocy w paliwie, zaś MWh jest sumą $MWh_e + MW_t$

(10) I**dentyfikuje się także korzyści wewnętrzne** wynikające z dostosowania do Konkluzji BAT. Do tego celu należy posłużyć się tabelą 3.11.

(11) Następnie wylicza się poszczególne korzyści, w sposób zależny od ich natury i specyfiki. Wszystkie korzyści wewnętrzne należy odnosić do wartości rocznych lub do jednostki produkowanej energii elektrycznej i/lub ciepła. Wyliczenie średnich rocznych korzyści finansowych z dostosowania do Konkluzji BAT wykonuje się zgodnie z poniższym wzorem:

$$Kfd = Kf_1 + Kf_2 + Kf_3 + \ldots$$

Gdzie:

Kfd – całkowite roczne korzyści finansowe związane z dostosowaniem do konkluzji BAT [PLN/MW/rok] lub [PLN/MWh]
Kf_1, Kf_2, Kf_3, … – wartości zidentyfikowanych poszczególnych korzyści finansowych [PLN/MW/rok] lub [PLN/MWh]

Tabela 3.11. Lista potencjalnych korzyści wewnętrznych

Korzyść	Opis	Czy występuje?
Przychody związane ze wzrostem produkcji lub dodatkowym produktem	Budowa lub modernizacja istniejącej instalacji redukcji emisji zanieczyszczeń może skutkować wzrostem produkcji energii np. poprzez poprawę sprawności całego procesu wytwarzania. W zależności od wybranej techniki i zanieczyszczenia możliwe jest np. powstawanie dodatkowego produktu, co ma miejsce np. przy odsiarczaniu technika mokrą. Potencjalna sprzedaż takiego dodatkowego produktu będzie źródłem dodatkowych przychodów. Dodatkowe przychody należy określić na podstawie średniej ceny za ostatni rok w PLN/MW/rok lub PLN/MWh.	Tak/Nie *Wartość*
Wartość rezydualna zainstalowanych urządzeń	Ewentualne dodatkowe przychody ze sprzedaży części urządzeń i materiałów pozostałych po modernizacji instalacji. Dodatkowe przychody należy określić w PLN/MW/rok lub PLN/MWh.	Tak/Nie *Wartość*
Oszczędności związane z opłatami za wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza	Oszczędności będą wynikać ze zmniejszenia emisji danego zanieczyszczenia, co skutkuje obniżeniem wielkości opłat za korzystanie ze środowiska wnoszonych do właściwego urzędu marszałkowskiego na podstawie art. 277 Ustawy POŚ. Obowiązujące stawki tych opłat są corocznie publikowane przez Ministra Środowiska. Oszczędność może także dotyczyć emisji innych metali ciężkich do powietrza, dla których są określone stawki jednostkowe opłat, a także amoniaku i tlenku węgla oraz soli niemetali (w przypadku gdy związki chloru i fluoru są emitowane jako chlorki i fluorki). Oszczędności należy określić w PLN/MW/rok lub PLN/MWh.	Tak/Nie *Wartość*
Oszczędności surowcowe, energii i siły roboczej	Budowa lub modernizacja istniejącej instalacji oczyszczania spalin może skutkować zmniejszeniem zużycia pewnych surowców lub energii, a także siły roboczej. Takie oszczędności powinny zostać zidentyfikowane na podstawie projektu modernizacji i wyliczone w PLN/MW/rok lub PLN/MWh.	Tak/Nie *Wartość*
Oszczędności związane z monitorowaniem emisji i usuwaniem odpadów.	Budowa lub modernizacja istniejącej instalacji redukcji emisji zanieczyszczeń może przyczynić się do powstania oszczędności związanych z kosztami monitorowania emisji czy usuwania odpadów. Ewentualne występowanie takich oszczędności powinno zostać zidentyfikowane i jeżeli występuje – wyliczone w PLN/MW/rok lub PLN/MWh.	Tak/Nie *Wartość*
Inne oszczędności	Możliwe jest wystąpienie innych, niewymienionych powyżej oszczędności, które będą specyficzne dla danej jednostki. Oszczędności takie powinny zostać zidentyfikowane i ujęte w analizach. Podać należy je w PLN/MW/rok lub PLN/MWh.	Tak/Nie *Wartość*
Inne korzyści wewnętrzne specyficzne dla danej instalacji. Jakie?	*[Uzupełnić wg potrzeb]*	Tak/Nie *Wartość*

Źródło: Analizy własne EY

Lista sprawdzająca 3.1

Poniżej przedstawiono wzór listy sprawdzającej dla prowadzących instalację w zakresie wykonania zalecanych elementów analizy kosztów dostosowawczych:

Postępowanie prowadzone w celu określenia kosztów dostosowawczych	**Tak**	**Nie**	**Nie dotyczy**	**Uwagi**
1. Czy zidentyfikowano sytuację danej instalacji LCP w odniesieniu do mocy zainstalowanej, czasu i trybu pracy, planowanego terminu wycofania jednostki wytwarzania?				
2. Czy zidentyfikowano zanieczyszczenia, dla których jest potrzebne Odstępstwo od granicznych wielkości emisji dla danej jednostki wytwarzania?				
3. Czy dokonano wyboru co do technologii i sposobu modernizacji?				
4. Czy opracowano kompletny harmonogram dostosowania instalacji do Konkluzji BAT uwzględniający prace projektowe, uzyskanie pozwolenia na budowę i innych wymaganych decyzji, wybór realizatorów oraz okres budowy?				
5. Czy wystąpiono do PSE o pozwolenie na odstawienie instalacji LCP na potrzeby remontu dostosowawczego do granicznych wielkości emisyjnych?				
6. Czy zidentyfikowano jakiego rodzaju Odstępstwo jest potrzebne (typ A, B)?				
7. Czy zidentyfikowano czy wybrana technika redukcji będzie wpływać na kilka zanieczyszczeń o Odstępstwo, od których prowadzący instalację się ubiega?				
8. Czy oceniono czy ma zastosowanie szczególny przypadek wymagający podejścia pakietowego?				
9. Czy zidentyfikowano układ urządzeń w źródle i związany z tym sposób wyliczenia mocy źródła?				
10. Czy wyliczono moc źródła, którego dotyczy modernizacja?				
11. Czy wyliczono wartości poszczególnych kosztów dostosowania na podstawie wstępnej dokumentacji inwestycyjnej?				
a. Nakłady inwestycyjne				
b. Wzrost kosztów operacyjnych stałych				
c. Wzrost kosztów operacyjnych zmiennych				
12. Czy wyliczone wartości poszczególnych kosztów dostosowania odbiegają od „wartości standardowych” o więcej niż 20%?				
a. Nakłady inwestycyjne				
b. Wzrost kosztów operacyjnych stałych				
c. Wzrost kosztów operacyjnych zmiennych				

13.Czy wyliczono korzyści wewnętrzne?				
a. Czy zidentyfikowano adekwatne korzyści wewnętrzne?				
b. Czy w celu identyfikacji adekwatnych korzyści wewnętrznych wykorzystano tabelę 3.11?				
14.Czy wyliczono koszty netto dostosowania?				
15. Czy w uzasadnionym przypadku powołano się na zbiorczą analizę kosztów i korzyści?				

Objaśnienia do listy sprawdzającej:

1. *W rubryce „Uwagi" należy wskazać stronę, akapit, potwierdzający wypełnienie punktu z listy bądź wskazać brakujące we wniosku elementy, które były wymagane w wytycznych dla rozpatrywanego punktu.*

2. *Jeżeli dane pytanie nie odnosi się do omawianej instalacji należy wypełnić rubrykę „Nie dotyczy". Ocenę w zakresie tego, czy dane pytanie dotyczy instalacji, czy nie dokonuje się na podstawie oświadczenia prowadzącego instalację zawartego w treści przedstawionych dokumentów*.

3.4.3 Wyliczenie korzyści dla środowiska

(1) Identyfikuje się całkowite korzyści środowiskowe wynikające z dostosowania do wymagań Konkluzji BAT. Obejmują one:

(a) Kluczowe korzyści środowiskowe wyliczone na podstawie emisji unikniętych i standardowych jednostkowych wartości kosztów zewnętrznych,

(b) Inne korzyści środowiskowe, które zwymiarować można jedynie jakościowo.

(2) Całkowite korzyści środowiskowe są specyficzne dla danej instalacji LCP i są ściśle powiązane ze stosowanymi technikami redukcji emisji i innymi uwarunkowaniami funkcjonowania tej instalacji.

(3) Szacunki kluczowych korzyści środowiskowych podaje się w wartościach średniorocznych lub na jednostkę produkcji. Wielkość ta stanowi element wkładowy do analizy kosztów i korzyści, której ostateczny wynik pozwala na ocenę zasadności udzielenia danego Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych.

(4) Analizie dla zanieczyszczeń objętych standardami emisji podlegają korzyści środowiskowe wynikające z dostosowania danej jednostki do wymagań Konkluzji BAT, przy czym punktem wyjściowym jest spełnianie standardów emisyjnych zawartych w Dyrektywie IED lub gdy instalacja osiąga niższe emisje – poziomów emisji udokumentowanych pomiarami lub w inny sposób (np. emisjami gwarantowanymi w kontrakcie na realizację), które następnie będą określone jako emisje dopuszczalne.

(5) Analizie dla zanieczyszczeń nie objętych standardami emisyjnymi podlegają korzyści środowiskowe wynikające z dostosowania danej jednostki do wymagań Konkluzji BAT, przy czym punktem wyjściowym jest spełnianie emisji dopuszczalnych tych zanieczyszczeń określonych w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym, lub gdy instalacja osiąga niższe emisje, albo emisje te nie są określone w pozwoleniu – poziomów emisji udokumentowanych pomiarami lub w inny sposób (np. emisjami gwarantowanymi w kontrakcie na realizację), które następnie będą określone jako emisje dopuszczalne.

(6) Do szacowania kluczowych korzyści przyjmuje się założenia przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 3.12. Podstawowe założenia dot. szacowania kluczowych korzyści środowiskowych wynikających z dostosowania do Konkluzji BAT

Element	Charakterystyka
Technika dostosowania do wymagań BAT	Wybór techniki ograniczania emisji danego zanieczyszczenie w celu dostosowania do Konkluzji BAT
Określenie wielkości redukcji emisji danego zanieczyszczenia	Wyliczenie wielkości uniknięte emisji wynikającej z wdrożenia wymagań BAT
Identyfikacja wartości jednostkowych kosztów zewnętrznych	Zwymiarowanie finansowe
Szacunek korzyści środowiskowych	Oszacowanie kluczowych korzyści środowiskowych poprzez wyliczenie unikniętych kosztów zewnętrznych
Podejście pakietowe	Podejście pakietowe (w uzasadnionych przypadkach) umożliwia zsumowanie korzyści środowiskowych dla kilku zanieczyszczeń i wprowadzenie takiej wartości do testu proporcjonalności

Źródło: Opracowanie własne EY

(7) **Wyliczenia wartości średniorocznych korzyści środowiskowych** wynikających z dostosowania do wymagań Konkluzji BAT wykonuje się według poniższego schematu.

Rysunek 3.2. Schemat kalkulacji kluczowych średniorocznych korzyści środowiskowych wynikających z dostosowania do Konkluzji BAT

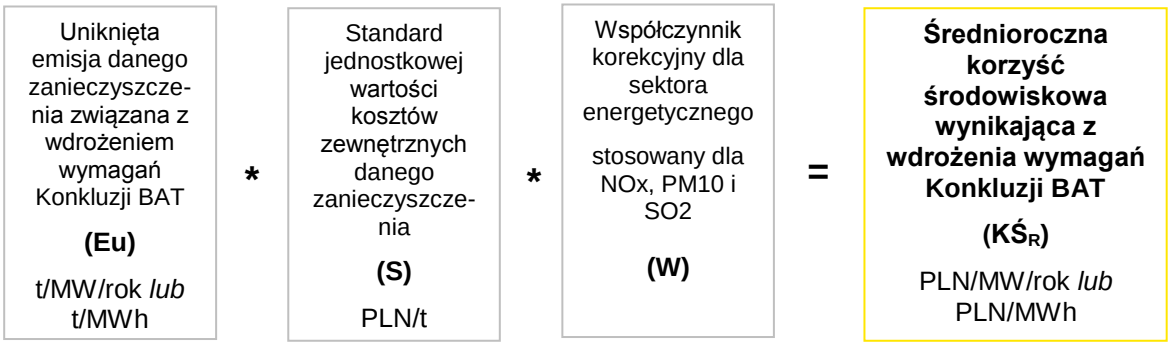

Źródło: Opracowanie własne EY

(8) Do wyliczenia wartości uniknięty kosztów zewnętrznych stosuje się wartości kosztów zewnętrznych przedstawionych w poniższej tabeli. Dla pyłu ogółem przyjmuje się wartość przypisaną do pyłu PM10. Podane wartości należy przeliczyć na ceny bieżące wyrażone w PLN na dzień składania wniosku o pozwolenie zintegrowane z wnioskiem o Odstępstwo. Dla uproszczenia i przejrzystości wyliczeń dotyczących przyszłych kosztów zewnętrznych nie bierze się pod uwagę zmiany wartości pieniądza w czasie.

Tabela 3.13. Standardy kosztów zewnętrznych zanieczyszczeń w przeliczeniu na tonę emisji zalecane do stosowania do wyliczeń korzyści środowiskowych

NOx	Pył ogółem określany na podstawie danych dla PM 10	SO2	Hg	HCl	HF
EUR/t*	EUR/t*	EUR/t*	EUR/t*	EUR/t	EUR/t
5 131	**27 372**	**11 802**	**910 000**	**6 100**	**2 210 000**

**ceny z 2005 roku*

Źródło: Dla NOx, , PM 10, SO_2, Hg: Costs of air pollution from European industrial facilities 2008-2012 – an updated assessment, EEA 2014; dla wartości HCl I HF: A Study on the Economic Valuation of Environmental Externalities from Landfill Disposal and Incineration of Waste. Final Main Report, European Commission, DG Environment, 2000

(9) W przypadku NOx, pyłu PM10 i SO_2 w kalkulacjach stosuje się korekcyjne współczynniki podane w poniższej tabeli, które uwzględniają różnice w rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń w zależności od sektora emisji zanieczyszczeń.

Tabela 3.14. Współczynnik korekcyjny dla sektora energetycznego zalecany do stosowania do wyliczeń korzyści środowiskowych

	NOx	Pył ogółem określany na podstawie danych dla PM 10	SO_2
Współczynnik korekcyjny	0,78	0,5	0,87

Źródło: Costs of air pollution from European industrial facilities 2008-2012 – an updated assessment, EEA 2014

(10) W przypadku gdy, wybrana przez prowadzącego instalację **technika redukcji emisji wpływa na kilka zanieczyszczeń**, proces opisany na powyższym schemacie powtarza się dla każdego zanieczyszczenia, a średnioroczna korzyść stanowi sumę poszczególnych korzyści cząstkowych. W takim przypadku wyliczenie średnich rocznych kluczowych korzyści środowiskowych wynikających z dostosowania do Konkluzji BAT odbywa się według poniższego wzoru:

$$KŚ_{Rc} = KŚ_{R1} + KŚ_{R2} + \ldots$$

Gdzie:

$KŚ_{Rc}$ – całkowite kluczowe średnioroczne korzyści środowiskowe wyrażone w PLN/MW/rok lub PLN/MWh
*KŚR1, KŚR2 – średnioroczne korzyści środowiskowe dla poszczególnych zanieczyszczeń powietrza (wartość unikniętych kosztów zewnętrznych wynikająca z dostosowania do danego wymagania emisyjnego Konkluzji BAT odniesiona do wielkości uniknięte emisji danego zanieczyszczenia wyrażona w PLN/rok lub PLN/MWh [Eu*S])*

(11) Analizy korzyści środowiskowych kończy się podsumowaniem zawierającym **zestawienie wartości całkowitych korzyści kluczowych wraz z częścią opisową odnoszącą się do zidentyfikowanych innych korzyści**, które można określić jedynie jakościowo (o ile takie zidentyfikowano). Do tego celu stosuje się podejście opisane poniżej. Wartość całkowitej sumy korzyści kluczowych stanowi wsad do testu proporcjonalności kosztów i korzyści (patrz rozdział 3.4.4).

$$CKŚ_{Rc} \text{ to } KŚ_{Rc} \text{ oraz opis } KŚ_j$$

Gdzie:

$CKŚ_{Rc}$ – całkowite średnioroczne korzyści środowiskowe wyrażone w PLN/MW/rok lub PLN/MWh
$KŚ_{Rc}$ – całkowite kluczowe średnioroczne korzyści środowiskowe wyrażona w PLN/MW/rok lub PLN/MWh
$KŚ_j$ – inne korzyści środowiskowe, które można określić tylko jakościowo (opis)

Lista sprawdzająca 3.2

Poniżej przedstawiono wzór listy sprawdzającej dla prowadzących instalację w zakresie wykonania zalecanych elementów analizy korzyści środowiskowych:

Postępowanie prowadzone w celu określenia korzyści środowiskowych	**Tak**	**Nie**	**Nie dotyczy**	**Uwagi**
1. Czy zidentyfikowano zanieczyszczenia, których poziom się zmniejszy w wyniku zastosowania wybranej techniki redukcji emisji w celu dostosowania instalacji do Konkluzji BAT?				
a. Wybrana technika wpływa tylko na jedno zanieczyszczenie, którego ma dotyczyć Odstępstwo?				
b. Wybrana technika wpływa na kilka zanieczyszczeń, których mają dotyczyć Odstępstwa?				
c. Wybrana technika wpływa na kilka zanieczyszczeń, z których część dotyczy Odstępstwa?				
2. Czy wyliczono wielkość emisji unikniętej dla zanieczyszczenia(ń) objętego Odstępstwem?				
3. Czy wyliczono wielkość emisji unikniętej dla innych zanieczyszczeń, na które wpływa wybrana technika redukcji?				
4. Czy do wyliczenia kosztów uniknięty zastosowano zalecane wartości kosztów zewnętrznych?				
5. Czy zastosowano zalecane współczynniki korekcyjne?				
6. Czy jeżeli dana technika redukcji wpływa na kilka zanieczyszczeń, zastosowano odpowiednie podejście wg zaleceń zawartych w tabeli 3.2?				
7. Czy oceniono czy ma zastosowanie szczególny przypadek wymagający podejścia pakietowego?				
8. Czy zidentyfikowano inne korzyści środowiskowe, których nie można skwantyfikować?				
9. Czy wyliczono całkowite korzyści środowiskowe dla zanieczyszczenia, którego dotyczy Odstępstwo?				
10. Czy korzyści zostały wyliczone w jednostkach umożliwiających porównanie z wartością kosztów dostosowania?				
11. Czy w uzasadnionych przypadkach powołano się na zbiorczą analizę kosztów i korzyści?				

Objaśnienia do listy sprawdzającej:

1. *W rubryce „Uwagi" należy wskazać stronę, akapit, potwierdzający wypełnienie punktu z listy bądź wskazać brakujące we wniosku elementy, które były wymagane w wytycznych dla rozpatrywanego punktu.*

2. *Jeżeli dane pytanie nie odnosi się do omawianej instalacji należy wypełnić rubrykę „Nie dotyczy". Ocenę w zakresie tego, czy dane pytanie dotyczy instalacji, czy nie dokonuje się na podstawie oświadczenia prowadzącego instalację zawartego w treści przedstawionych dokumentów.*

3.4.4 Interpretacja wyników

(1) Po spełnieniu warunków formalnych, o zasadności udzielenia Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych decyduje test proporcjonalności wyliczonych kosztów netto dostosowania i korzyści dla środowiska wraz z udowodnieniem, iż jest on powiązany bezpośrednio z co najmniej jednym czynnikiem, o których mowa w rozdziale 3.3.

(2) Test ten przeprowadza się przy wykorzystaniu arkusza Excel stanowiącego załącznik 1.B do niniejszego dokumentu.

(3) Opcje interpretacji wyników przeprowadzonego testu proporcjonalności przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3.15. Opcje interpretacji wyników testu proporcjonalności kosztów netto dostosowania i korzyści dla środowiska

Uzyskany wynik testu proporcjonalności	Interpretacja wyniku
Stosunek korzyści do kosztów jest **< 0,7**	Jest wypełniony warunek nieproporcjonalności kosztów i korzyści. **Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych jest uzasadnione.**
Stosunek korzyści do kosztów jest **= 0,7**	Jest wypełniony warunek nieproporcjonalności kosztów i korzyści. **Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych jest uzasadnione.**
Stosunek korzyści do kosztów jest **> 0,7**	Nie jest wypełniony warunek nieproporcjonalności kosztów i korzyści. Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych nie jest uzasadnione.

Źródło: Analizy własne EY

Lista sprawdzająca 3.3

Poniżej przedstawiono wzór listy sprawdzającej dla prowadzących instalację w zakresie wykonania zalecanych elementów testu proporcjonalności:

Postępowanie prowadzone w celu wykonania testu proporcjonalności	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi
1. Czy oszacowano koszty netto dostosowania do wymagań Konkluzji BAT?				
2. Czy oszacowano całkowite korzyści środowiskowe wynikające z dostosowania do Konkluzji BAT?				
3. Czy wartości kosztów i korzyści zostały wyliczone w sposób umożliwiający ich porównanie?				
4. Czy do analiz wykorzystano arkusz Excel stanowiący załącznik 1.B do niniejszego dokumentu?				
5. Czy test proporcjonalności wykazał stosunek korzyści do kosztów ≤ 0,7?				

Objaśnienia do listy sprawdzającej:

1. *W rubryce „Uwagi" należy wskazać stronę, akapit, potwierdzający wypełnienie punktu z listy bądź wskazać brakujące we wniosku elementy, które były wymagane w wytycznych dla rozpatrywanego punktu.*

2. *Jeżeli dane pytanie nie odnosi się do omawianej instalacji należy wypełnić rubrykę „Nie dotyczy". Ocenę w zakresie tego, czy dane pytanie dotyczy instalacji, czy nie dokonuje się na podstawie oświadczenia prowadzącego instalację zawartego w treści przedstawionych dokumentów.*

3.5 Projekt wniosku o Odstępstwo

(1) Wniosek o wydanie/zmianę pozwolenia zintegrowanego powinien spełniać wymagania określone w art. 184 ust. 2, art. 208 i art.192 ustawy POŚ. Wniosek o Odstępstwo stanowi część wniosku o zmianę/wydanie pozwolenia zintegrowanego. Zgodnie z art. 214 ust. 4 Ustawy POŚ, wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego powinien zawierać te same elementy, co wniosek o wydanie nowego pozwolenia zintegrowanego, w zakresie, w jakim mają one związek z planowanymi zmianami.

(2) Zaleca się, aby do sporządzenia wniosku o Odstępstwo wykorzystać ww. Wzorzec Wniosku o PZ opublikowany przez Ministerstwo Środowiska[3], który w komentarzach wskazuje na miejsca, gdzie powinny zostać zawarte zapisy związane z ubieganiem się przez prowadzącego instalację o Odstępstwo. Na podstawie Wzorca Wniosku o PZ można przyjąć, że właściwe zapisy dotyczące wniosku o Odstępstwo powinny znaleźć się w rozdziale 3.2. „standardy emisyjne i graniczne wielkości emisyjne".

(3) Wzorzec Wniosku o PZ nie zawiera sugerowanych zapisów do umieszczenia we wniosku w przypadku ubiegania się przez prowadzącego instalację o Odstępstwo, a jedynie wskazanie miejsca we wniosku, w którym prowadzący instalację powinien odnieść się do tego zagadnienia.

(4) W załączniku 1.A do niniejszego dokumentu przedstawiono zapisy i komentarze do sporządzania wniosku o zmianę/wydanie pozwolenia zintegrowanego oraz pisma przewodniego, w przypadku, w którym prowadzący instalację zamierza wystąpić o zezwolenie na Odstępstwo.

(5) Zaleca się zawarcie odpowiednich zapisów dotyczących ubiegania się o Odstępstwo już w piśmie przewodnim, do którego załączony zostanie wniosek o zmianę/wydanie pozwolenia zintegrowanego. Takie działanie zapewni zwrócenie uwagi organu na możliwość udzielenia Odstępstwa i ułatwi skoncentrowanie się na weryfikacji przesłanek.

(6) Zgodnie z art. 215 ust. 8, w odróżnieniu od innych wniosków o zmianę pozwolenia zintegrowanego, wniosek złożony przez prowadzącego instalację dotyczący udzielenia Odstępstwa nie podlega opłacie rejestracyjnej.

(7) W celu opracowania wniosku o Odstępstwo zaleca się wykorzystanie formularzy stanowiących załączniki do niniejszego dokumentu:

   (a) Załącznik 1.A – wzór wniosku o Odstępstwo

   (b) Załącznik 1.B – formularz Excel do wyliczeń na potrzeby analizy kosztów i korzyści uzasadniającej Odstępstwo

[3] http://www.ekoportal.gov.pl/fileadmin/Ekoportal/Pozwolenia_zintegrowane/poradniki_branzowe/opracowania/Wytyczne_do_sporzadzania_wniosku_o_wydanie_PZ.pdf

4 Postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego i udzielenia Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych

4.1 Procedura oceny i podejmowania decyzji o udzieleniu Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych

(1) Ocena i podjęcie decyzji o udzieleniu Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych ma miejsce w ramach procedury o zmianę pozwolenia zintegrowanego, chyba, że dotyczy ubiegania się przez prowadzącego instalację o pierwsze lub nowe pozwolenie zintegrowane.

(2) Po publikacji decyzji KE dot. Konkluzji BAT, zgodnie z brzmieniem art. 215 ust. 1-6 Ustawy POŚ prowadzenie zmiany pozwolenia zintegrowanego (a w tym także analiza możliwości udzielenia Odstępstwa) przebiega dwuetapowo:

- **I etap (obligatoryjny):** analiza konieczności zmiany pozwolenia zintegrowanego,
- **II etap (fakultatywny):** zmiana pozwolenia zintegrowanego.

(3) I etap inicjowany jest przez organ z urzędu i polega na analizie warunków pozwolenia zintegrowanego. Etap ten jest obowiązkowy w przypadku, gdy postępowanie o zmianę pozwolenia zintegrowanego toczy się zgodnie z art. 215 Ustawy POŚ.

(4) II etap postępowania w sprawie o udzielnie Odstępstwa jest etapem toczącym się podobnie jak inne postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego. Wszczynany jest on na wniosek prowadzącego instalację o zmianę pozwolenia zintegrowanego. Etapy te zostały szerzej opisane w punkcie 4.2 poniżej.

(5) Postępowanie o zmianę pozwolenia zintegrowanego mające na celu dostosowanie do wymogów wynikających z Konkluzji BAT oraz uzyskanie Odstępstwa może zostać zainicjowane także bezpośrednio przez prowadzącego instalację. Prowadzący instalację może bowiem, po publikacji Konkluzji BAT w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, nie czekając na wyniki analizy pozwolenia zintegrowanego przeprowadzonej przez organ, a nawet nie czekając na jej rozpoczęcie, wystąpić z wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego, zawierając jednocześnie w tym wniosku wniosek o Odstępstwo.

(6) Wniosek taki powinien zawierać wszystkie elementy charakterystyczne dla wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego, które zostały szerzej opisane w punkcie 3.5 niniejszego dokumentu.

(7) W sytuacji wystąpienia przez prowadzącego instalację z wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego jeszcze przed zakończeniem przez organ analizy opisanej jako etap I, oba etapy postępowania z art. 215 Ustawy POŚ odbywają się w ramach postępowania administracyjnego zainicjowanego wnioskiem prowadzącego instalację.

(8) Takie podejście prowadzącego instalację, powinno prowadzić do szybszego rozstrzygnięcia kwestii przyznania Odstępstwa, co pozwoli prowadzącemu instalację na zyskanie czasu na przeprowadzenie ewentualnej modernizacji, o ile decyzja w sprawie przyznania Odstępstwa byłaby negatywna.

4.2 Analiza warunków pozwolenia zgodnie z art. 215 ust. 1 i 2 Ustawy POŚ

4.2.1 Podstawa prawna i zakres analizy

(1) Zgodnie z art. 215 Ustawy POŚ, organ wydający pozwolenie zintegrowane (przy braku wcześniejszego wniosku prowadzącego instalację, co zostało opisane w punkcie 4.1 powyżej) sam dokonuje „*analizy warunków pozwolenia zintegrowanego niezwłocznie po publikacji w Dzienniku Urzędowym UE Konkluzji BAT odnoszących się do głównej działalności danej instalacji, lecz nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia publikacji*".

(2) Taka analiza stanowi etap I postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego, które wszczynane jest z urzędu po publikacji Konkluzji BAT w Dzienniku Urzędowym UE (patrz rozdział 4.1).

(3) Organ informuje prowadzącego instalację o rozpoczęciu analizy wskazanej w art. 215 ust. 1 Ustawy POŚ, zgodnie z jej art. 215 ust. 2 .

(4) Ponadto, na podstawie art. 215 ust. 2 pkt 1 i 2 Ustawy POŚ, w czasie przeprowadzania analizy, organ właściwy do wydania pozwolenia zintegrowanego:

„*1) bierze pod uwagę wszystkie konkluzje BAT, które dla danego rodzaju instalacji zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej od czasu wydania pozwolenia lub ostatniej analizy wydanego pozwolenia;*

2) może zażądać od prowadzącego instalację przedłożenia informacji, w szczególności wyników monitorowania procesów technologicznych, niezbędnych do przeprowadzenia analizy i umożliwiających porównanie ich z najlepszymi dostępnymi technikami opisanymi w odpowiednich konkluzjach BAT oraz określonymi w nich wielkościami emisji;

3) dokonuje oceny zasadności udzielenia odstępstwa, o którym mowa w art. 204 ust. 2 (Ustawy POŚ).”

4.2.2 Analiza możliwości udzielenia Odstępstwa

(1) Prowadzący instalację powinien dążyć do przedstawienia organowi pełnej dokumentacji uzasadniającej udzielenie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych. Uzasadnia to jak najwcześniejsze przed złożeniem wniosku sporządzenie analizy kosztów i korzyści celem umożliwienia organowi przeanalizowania pełnego materiału dowodowego już na etapie I postępowania.

(2) Zgodnie z art. 215 ust. 3 Ustawy POŚ organ niezwłocznie przedkłada prowadzącemu instalację oraz MŚ (lub innemu podmiotowi, któremu powierzono zadania) wyniki analizy pod kątem konieczności dostosowania się do wymogów wynikających z Konkluzji BAT.

(3) Jednocześnie organ dokonuje oceny zasadności udzielenia Odstępstwa i po etapie analizy wstępnej informuje prowadzącego instalację, czy uznał przedłożone mu dotychczas dokumenty za wystarczające do udzielenia Odstępstwa. Informacja ta nie będzie przybierała formy decyzji administracyjnej.

(4) Zgodnie z art. 215 ust. 4 Ustawy POŚ: „*W przypadku gdy analiza dokonana na podstawie ust. 1 wykazała konieczność zmiany pozwolenia zintegrowanego, organ właściwy do wydania pozwolenia niezwłocznie*:

1) przekazuje prowadzącemu instalację informację o konieczności dostosowania instalacji, w terminie nie dłuższym niż 4 lata od dnia publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej konkluzji BAT, do wymagań określonych w konkluzjach BAT;

2) wzywa prowadzącego instalację do wystąpienia z wnioskiem o zmianę pozwolenia w terminie roku od dnia doręczenia wezwania, określając zakres tego wniosku mający związek ze zmianami wynikającymi z dokonanej analizy."

(5) Zgodnie z ustaloną praktyką w podobnych przypadkach przedmiotowe wezwanie powinno mieć formę pisma (wezwania), nie decyzji administracyjnej.

(6) Wezwanie kończy etap I postępowania w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego prowadzonego na podstawie art. 215 Ustawy POŚ.

4.3 Procedura zmiany pozwolenia zintegrowanego

4.3.1 Zasady i zakres postępowania

(1) Postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego stanowi II etap postępowania toczącego się na podstawie art. 215 Ustawy POŚ lub jedyny etap postępowania w przypadku wystąpienia przez prowadzącego instalację z wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego jeszcze przed zakończeniem przez organ analizy opisanej jako etap I. Ewentualne wcześniejsze wystąpienie przez prowadzącego instalację z wnioskiem o zmianę pozwolenia zintegrowanego powinno nastąpić dopiero po publikacji decyzji KE w sprawie Konkluzji BAT w Dzienniku Urzędowym UE, ale prowadzący może przygotowywać wniosek przed tym terminem.

(2) Postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego jest postępowaniem toczącym się zgodnie z KPA. Postępowanie to wszczyna się na wniosek prowadzącego instalację. Następnie organ dokonuje formalnej oceny kompletności wniosku i ewentualnie wzywa prowadzącego instalację do jego uzupełnienia. W dalszej kolejności organ dokonuje oceny merytorycznej wniosku, w tym także bada wykazanie przesłanki (kryteriów) udzielenia Odstępstwa.

(3) Postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego toczy się na podstawie art. 155 KPA. Zgodnie z tym przepisem decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

(4) Postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego dotyczące udzielenia Odstępstwa toczy się przy uwzględnieniu przepisów szczególnych dotyczących udziału społeczeństwa, zgodnie z art. 218 pkt 3 Ustawy POŚ.

4.3.2 Podstawa prawna i zakres decyzji

(1) Decyzję o zmianie pozwolenia zintegrowanego udzielającą Odstępstwa wydaje się na podstawie art. 104, 155 KPA w zw. z art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ.

(2) Decyzja zmieniająca pozwolenie zintegrowane zezwalająca na Odstępstwo zawiera elementy obligatoryjne dla decyzji administracyjnej (oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji lub, jeżeli decyzja wydana została w formie dokumentu elektronicznego, powinna być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu).

(3) Zgodnie z art. 214 ust. 5 Ustawy POŚ, decyzja o zmianie pozwolenia zintegrowanego określa wymagania określone w art. 188 Ustawy POŚ (czyli właściwe dla pozwoleń emisyjnych) oraz wynikające z art. 211 Ustawy POŚ (czyli właściwe dla pozwolenia zintegrowanego), mające związek z planowanymi zmianami.

(4) Udzielając Odstępstwa organ określa dopuszczalne wielkości emisji na poziomie wyższym (łagodniejszym) niż graniczne wielkości emisyjne. Organ wskazuje także dopuszczalne wielkości emisji dla wszystkich substancji wskazanych w Konkluzjach BAT, a nie tylko dla substancji objętych granicznymi wielkościami emisji.

(5) Zależnie od rodzaju przyznanego Odstępstwa (typ A, B) organ może już w decyzji udzielającej Odstępstwa określić dopuszczalne wielkości emisji na czas obowiązywania Odstępstwa oraz po upływie czasu jego obowiązywania (kiedy to dopuszczalne wielkości emisji określane będą na poziomie granicznych wielkości emisyjnych).

(6) Rodzaje Odstępstw zostały szerzej opisane w rozdziale 3.2 niniejszego dokumentu.

4.3.3 Wydanie decyzji

(1) Decyzja o zmianie pozwolenia zintegrowanego poprzez zezwolenie prowadzącemu instalację na Odstępstwo jest decyzją uznaniową, co oznacza, że ocena spełnienia przesłanek (kryteriów) i zasadności udzielenia zezwolenia na Odstępstwo pozostawione są do uznania organu administracji, który przy takim samym stanie faktycznym może podjąć różne rozstrzygnięcia, a każde z nich będzie legalne. Uznanie organu nie może nosić cech dowolności i powinno zmieścić się w tzw. „granicach uznania administracyjnego" definiowanych przez interes publiczny oraz wykładnię przepisów.

(2) Zgodnie z art. 211 ust 11 Ustawy POŚ, uzasadnienie pozwolenia zintegrowanego zawiera ocenę, o której mowa w art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ. Bez względu na typ Odstępstwa, organ wskazuje, jakie przesłanki (kryteria) i okoliczności uznał za udowodnione, co skutkowało udzieleniem Odstępstwa. Ponadto, w uzasadnieniu organ wskazuje, iż pomimo udzielenia Odstępstwa dotrzymane zostaną standardy jakości środowiska.

(3) Odmawiając udzielenia Odstępstwa organ określa dopuszczalne wielkości emisji na poziomie wynikającym z granicznych wielkości emisyjnych.

(4) Decyzję dotyczącą Odstępstwa (pozytywną i negatywną) należy uzasadnić.

(5) W uzasadnieniu decyzji zmieniającej pozwolenie zintegrowane i niezezwalającej prowadzącemu instalację (pomimo wniosku) na Odstępstwo, organ powinien przeanalizować przesłanki (kryteria) jak i okoliczności pozwalające na udzielenie Odstępstwa wskazane przez prowadzącego instalację i wyjaśnić, dlaczego żadnej z nich nie uznał za wypełnioną. W takim przypadku konieczne jest wskazanie, z jakich względów organ uznał, iż wskazane przez wnioskodawcę okoliczności nie były zdaniem organu wystarczające do udzielenia prowadzącemu instalację Odstępstwa lub dlaczego organ uznał, iż osiągniecie granicznych wielkości emisyjnych nie prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska.

(6) Niezależnie od tego, czy organ zdecydował się udzielić Odstępstwa czy też nie, zawsze w uzasadnieniu decyzji o zmianie pozwolenia zintegrowanego powinien wskazać, iż postępowanie w sprawie zmiany pozwolenia zintegrowanego toczyło się z udziałem społeczeństwa.

5 Ocena wniosku o Odstępstwo na podstawie art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ

5.1 Weryfikacja formalna i materialna

5.1.1 Weryfikacja formalna

(1) Wniosek o udzielenie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych, jak wskazano powyżej w rozdziale 4.1, zawiera się we wniosku o wydanie/zmianę pozwolenia zintegrowanego. Tym samym wniosek ten powinien spełniać wymogi formalne właściwe dla wniosku o wydanie/zmianę pozwolenia zintegrowanego określone w art. 208 oraz 184 Ustawy POŚ w związku z art. 192 Ustawy POŚ.

(2) Ustawa przewiduje jedynie jeden konkretny wymóg charakterystyczny dla wniosku obejmującego wniosek o Odstępstwo, którym zgodnie z art. 208 ust. 2 pkt 2 Ustawy POŚ jest uzasadnienie dla proponowanej wielkości emisji.

(3) Pierwszym etapem weryfikacji wniosku o wydanie/zmianę pozwolenia zintegrowanego jest jego weryfikacja formalna.

(4) Na etapie weryfikacji formalnej wniosku o wydanie/zmianę pozwolenia zintegrowanego sprawdza się spełnienie kryteriów formalnych umożliwiających i warunkujących dalszą weryfikację wniosku o wydanie/zmianę pozwolenia zintegrowanego, takich jak m.in. właściwość organu, czy kompletność przedstawionych dokumentów.

(5) Ponadto, w przypadku w którym wniosek o udzielenie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych połączony będzie z istotną zmianą w instalacji zgodnie z art. 214 ust. 4 Ustawy POŚ wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego zawiera dane wymagane dla wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego, mające związek z planowanymi zmianami.

(6) W przypadku stwierdzenia braków formalnych, organ wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku i przedstawienia dodatkowych informacji lub dokumentów.

(7) W takich przypadkach zastosowanie ma w tryb art. 64 § 2 KPA (wezwanie do usunięcia braków formalnych w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania (wniosku) bez rozpoznania).

Lista sprawdzająca 5.1

Poniżej przedstawiono wzór listy sprawdzającej dla organów administracji w zakresie weryfikacji formalnej wniosku

Dotyczy instalacji …… (nazwa instalacji, adres instalacji, nazwa Zarządzającego, siedziba)

Postępowanie prowadzone na podstawie Ustawy POŚ	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi
1. Czy przedstawione zostały dwa egzemplarze wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego? (art. 208 ust. 5 Ustawy POŚ)?				
2. Czy do wniosku dołączono dokument potwierdzający, że wnioskodawca jest uprawniony do występowania w obrocie prawnym, jeżeli prowadzący instalację nie jest osobą fizyczną (art. 208 ust. 6 pkt 3				

Ustawy POŚ)?				
3. Czy do wniosku załączono zapis wniosku (wraz z załącznikami) w postaci elektronicznej na informatycznych nośnikach danych (art. 208 ust. 6 pkt 2 Ustawy POŚ)?				

Weryfikował: (imię, nazwisko, stanowisko, data i podpis)
Zatwierdził: (imię, nazwisko, stanowisko, data i podpis)

Objaśnienia do listy sprawdzającej:

1. *W rubryce „Uwagi" należy wskazać stronę, akapit, potwierdzający wypełnienie punktu z listy bądź wskazać brakujące we wniosku elementy, które były wymagane w wytycznych dla rozpatrywanego punktu.*

2. *Jeżeli dane pytanie nie odnosi się do omawianej instalacji lub analizowanego wniosku należy wypełnić rubrykę „Nie dotyczy". Ocenę w zakresie tego, czy dane pytanie dotyczy instalacji, czy nie dokonuje się na podstawie oświadczenia prowadzącego instalację zawartego w treści przedstawionych dokumentów.*

5.1.2 Weryfikacja materialna

(1) Zmiana pozwolenia zintegrowanego poprzez zezwolenie prowadzącemu instalację na Odstępstwo zostało ukształtowane jako decyzja uznaniowa, co w praktyce oznacza, że to od organu zależy przyznanie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych, a zadaniem prowadzącego instalację jest wykazanie przesłanek (kryteriów) i okoliczności, które będą przemawiać za przyznaniem Odstępstwa.

(2) Weryfikacji poddaje się dwie przesłanki (kryteria) udzielenia Odstępstwa:

(a) Osiągnięcie granicznych wielkości emisyjnych prowadzi do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska,

(b) Brak przekroczenia standardów emisyjnych, o ile mają one zastosowanie.

(3) Ponadto, weryfikacji poddaje się czynniki, które bierze się pod uwagę w ramach analizy nieproporcjonalności kosztów i korzyści dla środowiska[4]:

(a) Położenie geograficzne,

(b) Lokalne warunki środowiskowe

(c) Charakterystykę techniczną instalacji.

(4) Na etapie weryfikacji materialnej organ bada wypełnienie przez prowadzącego instalację obu przesłanek (kryteriów) i co najmniej jednego z czynników wskazanych powyżej. Stan faktyczny mogący przemawiać za powołaniem się na każdą z przytoczonych powyżej okoliczności został szerzej opisany w rozdziale 5.2.

(5) Na etapie weryfikacji materialnej wniosku podobnie jak na etapie weryfikacji formalnej, organ może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku i przedstawienia dodatkowych informacji lub dokumentów.

(6) W przypadku, gdy organ na etapie analizy materialnej wniosku stwierdzi, iż nie są spełnione przesłanki (kryteria) bądź czynniki warunkujące udzielenie Odstępstwa, to wydaje decyzję

[4] W związku z tym, że kwestia "innych czynników" znajduje się tylko w Ustawie POŚ i nie wynika bezpośrednio z Dyrektywy IED, zaleca się ostrożność w korzystaniu z „innych czynników mających wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowisko jako całość" w procesie udzielania Odstępstwa w celu stwierdzenia jego zasadności.

zmieniającą pozwolenie zintegrowane, w której nie zezwala na Odstępstwo, a tym samym ustala dopuszczalne wielkości emisji na poziomie granicznych wielkości emisji.

Lista sprawdzająca 5.2

Poniżej przedstawiono wzór listy sprawdzającej dla organów administracji w zakresie weryfikacji materialnej wniosku

Dotyczy instalacji …… (nazwa instalacji, adres instalacji, nazwa Zarządzającego, siedziba)

Postępowanie prowadzone na podstawie Ustawy POŚ	**Tak**	**Nie**	**Nie dotyczy**	**Uwagi**
1. Czy prowadzący instalację dokonał obliczenia kosztów i korzyści środowiskowych związanych z dostosowaniem instalacji do granicznych wielkości emisyjnych?				
2. Czy prowadzący instalację wykazał, iż koszty dostosowania do wymagań Konkluzji BAT w porównaniu do generowanych korzyści środowiskowych są „nieproporcjonalnie wysokie”?				
3. Czy prowadzący instalację wykazał, iż nie zostaną przekroczone standardy emisyjne, o ile mają one zastosowanie?				
4. Czy prowadzący instalację wykazał istnienie przynajmniej jednego czynnika (położenie geograficzne, lokalne warunki środowiskowe, charakterystyka techniczna instalacji) powodującego nieproporcjonalność kosztów i korzyści?				
5. Czy prowadzący instalację uzasadnił proponowaną wielkość emisji? (art. 208 ust. 2 pkt 2 Ustawy POŚ)?				

Weryfikował: (imię, nazwisko, stanowisko, data i podpis)
Zatwierdził: (imię, nazwisko, stanowisko, data i podpis)

Objaśnienia do listy sprawdzającej:

1. *W rubryce „Uwagi” należy wskazać stronę, akapit, potwierdzający wypełnienie punktu z listy bądź wskazać brakujące we wniosku elementy, które były wymagane w wytycznych dla rozpatrywanego punktu.*

2. *Jeżeli dane pytanie nie odnosi się do omawianej instalacji lub analizowanego wniosku należy wypełnić rubrykę „Nie dotyczy”. Ocenę w zakresie tego, czy dane pytanie dotyczy instalacji, czy nie dokonuje się na podstawie oświadczenia prowadzącego instalację zawartego w treści przedstawionych dokumentów*.

5.2 Weryfikacja spełnienia kryteriów zasadności Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych

5.2.1 Podstawowe zasady

(1) Wniosek o udzielenie/zmianę pozwolenia zintegrowanego z Odstępstwem od granicznych wielkości emisyjnych złożony przez prowadzącego instalację powinien zawierać wyliczenia kosztów niezbędnych do poniesienia w celu dostosowania instalacji do osiągniecia wskazanego w Konkluzjach BAT górnego poziomu emisji oraz oszacowanie uzyskiwanych z tego tytułu korzyści dla środowiska.

(2) Ocenie podlega zasadność udzielenia Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych na podstawie przeprowadzonej analizy kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych w odniesieniu do spełnienia danego wymogu emisyjnego, biorąc pod uwagę kwestie opisane w rozdziale 5.1.

(3) W celu zapewnienia spójnej interpretacji kryterium „nieproporcjonalnie wysokich" kosztów na terenie całego kraju przez organy analizujące wnioski o Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych składane przez prowadzących instalacje LCP, zaleca się stosowanie podejścia opisanego w punkcie 5.2.4.

(4) Uwzględnia się, że w szczególnym przypadku tj. konieczności, z przyczyn technicznych, stosowania optymalnej techniki redukcji wpływającej jednocześnie na redukcję emisji kilku zanieczyszczeń powietrza, o Odstępstwo dla których ubiega się dany prowadzący instalację, prowadzący instalację może zastosować tzw. „podejście pakietowe", tzn. koszty i korzyści wylicza się sumarycznie dla tych zanieczyszczeń. W takim przypadku prowadzący instalację składa jeden wniosek o Odstępstwo dla tych kilku wybranych zanieczyszczeń.

(5) Weryfikacja spełnienia kryteriów zasadności Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych obejmuje:

(a) Ocenę poprawności i przejrzystości przeprowadzonej przez prowadzącego instalację analizy kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych,

(b) Ocenę wypełnienia kryteriów, w tym przynajmniej jednego z trzech czynników zasadności Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych,

(c) Ocenę wyniku testu proporcjonalności kosztów dostosowawczych i korzyści dla środowiska,

(d) Ocenę poprawności typu wnioskowanego Odstępstwa (typ A, typ B).

5.2.2 Ocena poprawności i przejrzystości

(1) Ocenia się poprawność i przejrzystość przeprowadzonej przez prowadzącego instalację analizy kosztów i korzyści.

(2) W ramach tej analizy weryfikuje się czy analizie poddano koszty dostosowawcze i korzyści środowiskowe wynikające z dostosowania danej jednostki do granicznych wielkości emisyjnych wynikających z wymagań Konkluzji BAT, przy czym punktem wyjściowym jest spełnianie standardów emisyjnych zawartych w Dyrektywie IED (lub ostrzejszych wymagań, gdy takie są zapisane w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym) lub na wniosek prowadzącego niższych poziomów emisji – udokumentowanych pomiarami lub w inny sposób (np. emisjami gwarantowanymi w kontrakcie na realizację), które następnie będą określone w pozwoleniu wydanym z Odstępstwem jako emisje dopuszczalne.

(3) Sprawdza się także czy:

(a) Przeprowadzono ocenę wykonalności danej modernizacji dostosowawczej,

(b) Dokonano analizy po stronie kosztów dostosowawczych jak i korzyści środowiskowych,

(c) Wyliczono (w oparciu o dokumentację wstępną inwestycji i/lub wartości standardowe) koszty dostosowania netto biorąc pod uwagę koszty kapitałowe, wzrost kosztów stałych i wzrost kosztów zmiennych oraz korzyści wewnętrzne,

(d) Oszacowano korzyści dla środowiska w oparciu o wielkość uniknięte emisji wynikającej z przeprowadzenia danej modernizacji dostosowawczej oraz zalecaną wartość kosztów zewnętrznych dla danego zanieczyszczenia, oraz czy ewentualnie oszacowano jakościowo inne korzyści środowiskowe, których nie można zwymiarować finansowo,

(e) W uzasadnionych przypadkach, poprawnie zastosowano podejście pakietowe do wyliczania kosztów i korzyści,

(f) Nie występują oczywiste błędy liczbowe w kalkulacji kosztów netto dostosowania i korzyści środowiskowych,

(g) Podano źródła danych wykorzystywanych do wyliczeń wraz z uzasadnieniem ich wykorzystania,

(h) Uzasadniono wykorzystanie informacji specyficznych dla danej instalacji, a odbiegających od standardów,

(i) Ryzyka i niepewności (o ile występują) dotyczące prezentowanych wartości kosztów dostosowawczych i korzyści środowiskowych zostały wskazane i odpowiednio wyjaśnione,

(j) Analizę przeprowadzono przy wykorzystaniu zalecanego formularza.

5.2.3 Ocena wypełnienia kryteriów uprawniających do przyznania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych i typu Odstępstwa

(1) Weryfikuje się czy prowadzący instalację wykazał powód występowania **nieproporcjonalności kosztów i korzyści** wskazując, że nieproporcjonalnie wysokie koszty dostosowania w porównaniu do korzyści dla środowiska wynikają z lokalizacji geograficznej, lokalnych warunków środowiska lub technicznej charakterystyki danej instalacji LCP, tzn. istnieje bezpośrednie powiązanie co najmniej jednego z tych trzech czynników z brakiem proporcjonalności kosztów i korzyści.

(2) Weryfikuje się poprawność typu Odstępstwa, o które wnioskuje prowadzący instalację.

(3) Ocenę, o której mowa w pkt 1 i 2 przeprowadza się przy wykorzystaniu tabeli 5.1.

Tabela 5.1. Zalecane zasady weryfikacji wypełniania kryterium powiązania nieproporcjonalności kosztów i korzyści koniecznego do udzielenia Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych na podstawie art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ z ustawowo określonymi czynnikami

Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa
Położenie geograficzne	Uwarunkowania lokalne związane z występującymi na danym obszarze warunkami w zakresie planowania przestrzennego	Wykazanie braku możliwości budowy dodatkowych urządzeń lub ich rozbudowy w związku z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy	Typ A

Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa
Położenie geograficzne	Jakość paliwa dostępnego związku z położeniem geograficznym instalacji, w sytuacji, w której wykorzystanie paliwa z innego źródła jest nieopłacalne	Przedłożenie danych dotyczących tego paliwa oraz wykazania nieopłacalności transportu paliwa z innego źródła	Typ A
Położenie geograficzne	Specyficzne warunki funkcjonowania danej instalacji wynikające z lokalizacji danej instalacji, które mogą spowodować, że proces dostosowawczy będzie o wiele bardziej kosztowny, niż w przypadku scenariusza, w ramach którego lokalizacja instalacji byłaby inna	Przedstawienie odpowiednich analiz ekonomicznych wraz ze wskazaniem przyczyn zaistniałej sytuacji	Typ A
Położenie geograficzne	Lokalizacja danej instalacji w specyficznym obszarze determinująca bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej na tym obszarze	Przedstawienie informacji o ujęciu danej modernizacji w Planie Dostosowawczym BAT dla obszaru Polski po upływie 4-letniego okresu przewidzianego na dostosowanie Prowadzący instalację wnioskując o Odstępstwo powinien rozróżnić i określić niezbędny czas potrzebny na budowę lub modernizację instalacji dostosowujących do Konkluzji BAT (co może być długotrwałe i potencjalnie może być realizowane bez zatrzymywania jednostki wytwarzania) i niezbędny czas zatrzymania jednostki wytwarzania dla modernizacji lub wpięcia instalacji oczyszczającej do ciągu spalin, co powinno odbywać się zgodnie z Planem Dostosowawczym BAT	Typ B (do30.06.2024)
Lokalne warunki środowiskowe	Uwarunkowania lokalne związane z występującymi na danym obszarze warunkami środowiskowymi, w sytuacji, gdy okaże się, że są na tyle wystarczające, że dostosowanie emisji dopuszczalnych do Konkluzji BAT będzie się wiązać tylko z konieczności poniesienia nieproporcjonalnych kosztów	Wypełnienie tego warunku wymaga przedstawienia odpowiednich danych dotyczących jakości środowiska na danym obszarze, w tym: ▪ Rozkładów rozprzestrzeniania się emisji zanieczyszczeń w powietrzu dla wariantu wnioskowanego Odstępstwa oraz wariantu dostosowania do Konkluzji BAT ▪ Wyników analizy uwarunkowań lokalnych dotyczących występowania obszarów podlegających ochronie przyrody, ochronie uzdrowiskowej ▪ Wyników analizy uwarunkowań lokalnych dotyczących gęstości zaludnienia w rejonie istotnych oddziaływań emisyjnych od instalacji wnioskującej o Odstępstwo Wraz z uzasadnieniem, że przyznanie Odstępstwa nie będzie prowadzić do przekroczenia norm jakości środowiska	Typ A

Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa
Charakterystyka techniczna instalacji	Dotychczas wykonane inwestycje mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń, które mają zostać objęte Odstępstwem	Udokumentowanie przeprowadzenia inwestycji: ▪ Wszystkich od uruchomienia instalacji, lub ▪ Dotyczących ostatnio przeprowadzonych inwestycji tj. dostosowania do Dyrektywy IED lub Dyrektywy LCP (w przypadku derogacji na dostosowanie do Dyrektywy IED) ▪ Przy ocenie wykonanych inwestycji należy wziąć pod uwagę czynnik ekonomiczno-finansowy poprzez odniesienie się do obecnego stanu ekonomicznego danej firmy, poniesionego przez nią wysiłku finansowego oraz możliwości ubiegania się o dalsze pożyczki na realizacje kolejnych inwestycji modernizacyjnych	Typ A
Charakterystyka techniczna instalacji	Wykazanie, że podobny pozytywny wpływ na środowisko może zostać osiągnięty innymi, alternatywnymi technikami, przypadek dotyczy głównie instalacji posiadających część produkcyjną tj. zakładów posiadających część energetyczną i przemysłową (np. rafineria, huta)	Przedstawienie planów realizacji przedsięwzięć w zakresie tych alternatywnych technik wraz z harmonogramem prac w tym zakresie	Typ B (na czas przeprowadzania tych alternatywnych modernizacji)
Charakterystyka techniczna instalacji	Pozostały do trwałego odstawienia czas pracy instalacji lub jej części odpowiedzialnej za emisję zanieczyszczeń mających zostać objętych Odstępstwem	Przedstawienie informacji dotyczący pozostałego czasu pracy	Typ A (do trwałego wyłączenia instalacji)
Charakterystyka techniczna instalacji	Ograniczenie poziomu produkcji/lub rocznego czasu pracy wynikające z uwarunkowań technicznych i systemowych	Przedstawienie informacji dotyczących ograniczonego poziomu produkcji na kolejne lata	Typ A
Charakterystyka techniczna instalacji	Konfiguracja urządzeń w danej instalacji powodująca, że modernizacja jest technicznie trudna do przeprowadzenia i w związku z tym dużo droższa	Przedstawienie informacji technicznych i finansowych dotyczących danej modernizacji	Typ A
Charakterystyka techniczna instalacji	Konfiguracja urządzeń w danej instalacji i duży zakres modernizacji powodują, że modernizacja jest niewykonalna do przeprowadzenia w całości w czasie wymaganych 4 lat od publikacji Konkluzji BAT. W takim przypadku konieczne jest podzielenie zadań na zakres, który zostanie wykonany w wymaganym terminie i na zakres, który zostanie wykonany w terminach przekraczających wymagany termin czteroletni	Przedstawienie odpowiednich informacji technicznych, finansowych i harmonogramu działań dostosowawczych uwzględniającego projektowanie, uzyskanie wymaganych decyzji administracyjnych, wybór realizatorów oraz budowę, z określeniem terminów wykonania poszczególnych zakresów zadań z podziałem zakresu na te, które zostaną wykonane przed upływem 4 lat po publikacji Konkluzji BAT i te, które zostaną wykonane w późniejszym terminie	Typ B (do terminu zrealizowania całości zadań dostosowawczych)
Charakterystyka techniczna instalacji	Jakość paliwa dostępnego w związku z położeniem geograficznym instalacji paliwa, w sytuacji, w której nie jest technicznie możliwa zamiana paliwa na mniej emisyjne	Przedłożenie danych dotyczących stosowanego paliwa oraz wykazanie braku technicznych możliwości instalacji do wykorzystywania mniej emisyjnego paliwa	Typ A

Czynnik	Interpretacja czynnika	Warunek wypełnienia	Rodzaj Odstępstwa
Charakterystyka techniczna instalacji	Uwarunkowania lokalne związane z zagospodarowaniem terenu i z włączeniem instalacji dostosowawczej w infrastrukturę zakładu	Wykazania braku możliwości budowy dodatkowych urządzeń lub ich rozbudowy w związku z fizycznym brakiem miejsca na ich budowę tam, gdzie powinny być zabudowane lub nadmiernie kosztownym rozwiązaniem związanym z wybudowaniem ich w innym miejscu, wydłużeniem kanałów spalin, przekładkami, itp.	Typ A
Charakterystyka techniczna instalacji	Ogólny cykl inwestycyjny, w tym harmonogram planowanych modernizacji i czasowych odstawień remontowych dla danego rodzaju instalacji dotychczas nie uwzględniał możliwości czasowego odstawienia danej instalacji w celu przeprowadzenia dodatkowej modernizacji mającej na celu dostosowanie do wymogów Konkluzji BAT	Przedstawienie informacji dotyczących dotychczasowego harmonogramu remontów wraz z podaniem przyczyn niemożności przedłużenia lub przeprowadzenie dodatkowego odstawienia instalacji w celu przeprowadzenia dostosowania do wymagań Konkluzji BAT w wymaganym terminie. Należy także podać termin późniejszy, w którym nastąpi przeprowadzenie tej modernizacji	Typ B (do terminu przeprowadzenia modernizacji)
Charakterystyka techniczna instalacji	Brak możliwości czasowego odstawienia danej instalacji w danym terminie w związku z zagrożeniem bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej (konieczność pracy dla zapewnienia wymaganego poziomu mocy w systemie)	Przedstawienie informacji o ujęciu danej modernizacji w Planie Dostosowawczym BAT po upływie 4-letniego okresu przewidzianego na dostosowanie Prowadzący instalację wnioskując o Odstępstwo powinien rozróżnić i określić niezbędny czas potrzebny na budowę lub modernizację instalacji dostosowujących do Konkluzji BAT (co może być długotrwałe i potencjalnie może być realizowane bez zatrzymywania jednostki wytwarzania) i niezbędny czas zatrzymania jednostki wytwarzania dla modernizacji lub wpięcia instalacji oczyszczającej do ciągu spalin, co powinno odbywać zgodnie z Planem Dostosowawczym BAT	Typ B (do 30.06.2024)
Charakterystyka techniczna instalacji	Związanie długoterminowymi umowami na dostawę konkretnego paliwa, w przypadku gdy prowadzący instalację może jest związany wieloletnią umową na dostawę paliwa z jednego źródła i biorąc pod uwagę parametry tego paliwa dotrzymanie granicznych wielkości emisyjnych związanych z BAT jest niemożliwe bez zabudowy dodatkowych układów redukcji emisji. Z drugiej jednak strony, po rozwiązaniu ww. umowy (w terminie w niej przewidzianym, wykraczającym jednakże poza 4-letni horyzont czasowy przewidziany na dostosowanie się do wymogów Konkluzji BAT) i zmianie dostawcy paliwa, dotrzymanie granicznych wielkości emisyjnych związanych z BAT będzie możliwe przy zastosowaniu pierwotnych technik ograniczania emisji lub przy mniejszych nakładach finansowych na zrealizowanie układu wtórnej techniki redukcji	Wykazanie spełnienia tego warunku wymaga przedstawienia kopii umowy na dostawę paliwa ze wskazanym terminem jej obowiązywania, wyników badań wskazujących na średnie parametry paliwa oraz analizy możliwości spełnienia wymagań Konkluzji BAT w zakresie granicznych wielkości emisyjnych po zmianie dostawcy paliwa	Typ B (na czas od wejścia w życie konkluzji BAT do terminu upływającego po roku od dnia rozwiązania wieloletniej umowy na dostawę paliwa)

Źródło: Analizy własne EY na podstawie Dyrektywy IED i Ustawy POŚ

(4) Sprawdza się także, czy udzielenie Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych nie łamie zasady dotyczącej **dotrzymania norm jakości powietrza**.

(5) W związku z tym, w strefach o przekroczonych normach jakości powietrza zaleca się szczegółową analizę udziału danej instalacji LCP w przekroczeniach tych standardów jakości. Na podstawie danych zawartych we wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego z wnioskiem o Odstępstwo sprawdza się czy dana instalacja LCP dla danego zanieczyszczenia spełnia z uwzględnieniem tła wartości stężeń odniesienia w powietrzu. Jeśli tak, zaleca się przyjąć, że nie ma powodu do zaostrzania norm i przyznać Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych.

5.2.4 Ocena wyniku testu proporcjonalności kosztów dostosowawczych i korzyści dla środowiska

(1) Sprawdza się wartość wskaźnika otrzymanego z testu proporcjonalności wyliczonych kosztów dostosowawczych i oszacowanych korzyści dla środowiska, która decyduje o wypełnieniu warunku nieproporcjonalności.

(2) Przyjmuje się wartości graniczną tego wskaźnika, warunkującą wystąpienie nieproporcjonalności - na poziomie 0,7.

(3) Decyzję co do przyznania Odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych w zależności od otrzymanej wartości wskaźnika nieproporcjonalności podejmuje się w oparciu o poniższą tabelę:

Tabela 5.2. Opcje interpretacji wyników testu proporcjonalności kosztów netto dostosowania i korzyści dla środowiska

Uzyskany wynik testu proporcjonalności	Interpretacja wyniku
Stosunek korzyści do kosztów jest **< 0,7**	Jest wypełniony warunek nieproporcjonalności kosztów i korzyści. **Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych jest uzasadnione.**
Stosunek korzyści do kosztów jest **= 0,7**	Jest wypełniony warunek nieproporcjonalności kosztów i korzyści. **Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych jest uzasadnione.**
Stosunek korzyści do kosztów jest **> 0,7**	Nie jest wypełniony warunek nieproporcjonalności kosztów i korzyści. Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych nie jest uzasadnione.

Źródło: Analizy własne EY

Lista sprawdzająca 5.3

Poniżej przedstawiono wzór listy sprawdzającej dla organów administracji w zakresie weryfikacji merytorycznej wniosku w zakresie wypełnienia wymaganych kryteriów

Dotyczy instalacji …….. (nazwa instalacji, adres instalacji, nazwa Zarządzającego, siedziba)

Postępowanie prowadzone na podstawie POŚ	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi
1. Czy prowadzący instalację złożył wniosek o Odstępstwo dotyczący spełnienia jednego wymogu emisyjnego Konkluzji BAT?				
2. Czy prowadzący instalację przyjął konserwatywne podejście w przypadku przedstawiania zakresu wartości dla kosztów i korzyści?				
3. Czy skorzystanie przez prowadzącego instalację z możliwości “pakietowania” jest uzasadnione?				

4. Czy analiza została przeprowadzona przez prowadzącego instalację w sposób poprawny i przejrzysty?				
5. Czy spełniony jest warunek braku negatywnego wpływu na jakość powietrza?				
6. Czy wskaźnik będący stosunkiem korzyści do kosztów przyjmuje wartość ≤ 0,7?				
7. Czy wnioskowany rodzaj Odstępstwa jest uzasadniony?				
a. Typ A				
b. Typ B				

Weryfikował: (imię, nazwisko, stanowisko, data i podpis)
Zatwierdził: (imię, nazwisko, stanowisko, data i podpis)

Objaśnienia do listy sprawdzającej:

1. *W rubryce „Uwagi" należy wskazać stronę, akapit, potwierdzający wypełnienie punktu z listy bądź wskazać brakujące we wniosku elementy, które były wymagane w wytycznych dla rozpatrywanego punktu.*

2. *Jeżeli dane pytanie nie odnosi się do omawianej instalacji należy wypełnić rubrykę „Nie dotyczy". Ocenę w zakresie tego, czy dane pytanie dotyczy instalacji, czy nie dokonuje się na podstawie oświadczenia prowadzącego instalację zawartego w treści przedstawionych dokumentów.*

Załącznik 1.A – Wzór wniosku o Odstępstwo

Komentarz: Wniosek o Odstępstwo powinien wypełniać wymagania Ustawy POŚ w zakresie informacji, które należy przedstawić w związku z wnioskiem o wydanie pozwolenia zintegrowanego lub jego zmianę. Zaleca się wykorzystanie Wzorca Wniosku o PZ opublikowanego przez Ministerstwo Środowiska. Poniżej przedstawiono wzór wniosku o Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych zgodny ze Wzorcem Wniosku o PZ opublikowanym *przez Ministerstwo Środowiska na stronie Ekoportalu. Fragmenty zapisane kursywą stanowią wytyczne dotyczące przygotowania wniosku. Usunięcie z wersji elektronicznej komentarzy i objaśnień wprowadzonych kursywą umożliwia wykorzystanie pliku bezpośrednio do przygotowania wniosku. Należy podkreślić, że przedstawione zapisy nie stanowią niezmienialnego wzorca. Jeżeli prowadzący instalację jest przekonany, iż inna redakcja wniosku o wydanie / zmianę pozwolenia zintegrowanego będzie bardziej czytelna to powinien ją przyjąć.*

- ***[Fragment sugerowany do włączenia do listu przewodniego do wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego]***

„Mając na uwadze fakt, iż osiągnięcie granicznych wielkości emisyjnych prowadziłoby do nieproporcjonalnie wysokich kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska, co zostało potwierdzone analizą zawartą w pkt. […] wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego, zwracam się z prośbą o rozważenie przez Organ możliwości zastosowania art. 204 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku prawo ochrony środowiska i zezwolenie na odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych w zakresie opisanym w pkt. […] wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego. Jednocześnie oświadczam, iż nie zostaną przekroczone mające zastosowanie standardy emisyjne oraz zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska."

- ***[Fragment sugerowany do włączenia do Wzorca Wniosku o PZ w rozdziale 1 punkt 4.1 – „streszczenie w języku niespecjalistycznym"]***

Komentarz: Celem podkreślenia możliwości zezwolenia instalacji na odstępstwo od granicznych wielkości emisji określonych w dokumencie [pełna nazwa opublikowanej decyzji w sprawie przyjęcia konkluzji BAT] sugerujmy włączenie informacji o nieproporcjonalnie wysokich kosztach w stosunku do korzyści oraz o wypełnianiu przesłanek (kryteriów) umożliwiających zastosowanie wobec instalacji odstępstwa także w pkt. 4.1 rozdział 1 Wzorca Wniosku o PZ – „zagadnienia dotyczące ochrony powietrza (główne źródła i rodzaje zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, sposoby ograniczania ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, zgodność z obowiązującymi normami)"

- ***[Fragment sugerowany do włączenia do Wzorca Wniosku o PZ – Sugerujmy dodanie nowego punktu nieujętego we Wzorcu Wniosku o PZ punktu 3.2.3.2 - „Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych"]***

Komentarz: W niniejszym podrozdziale należy przedstawić wszelkie dane uzasadniające udzielenie odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych, jeśli o jego uzyskanie ubiega się prowadzący instalację. W szczególności należy wskazać na analizę kosztów w stosunku do korzyści dla środowiska i nieprzekroczenie standardów emisyjnych (jeśli mają one zastosowanie) oraz wskazać wystąpienie przynajmniej jednego z czynników (położenie geograficzne, lokalne warunki środowiskowe, charakterystykę techniczną instalacji).

Prowadzący powinien także wykazać, iż zezwolenie na Odstępstwo nie będzie skutkowało niedotrzymaniem standardów jakości środowiska.

Należy także wskazać czy prowadzący instalację ubiega się o Odstępstwo typu A lub B.

Prowadzący musi także wskazać wnioskowane wartości dopuszczalnych wielkości emisji oraz je uzasadnić. Wnioskowane wartości dopuszczalnych emisji powinny następnie zostać powtórzone w punkcie 3.2.7. – „proponowane warunki pozwolenia".

Poniżej proponowany tekst do wykorzystania.

W celu spełnienia tych norm emisyjnych dla […] należałoby przeprowadzić modernizację polegającą na […] *Krótki opis wybranej techniki dostosowawczej, która powinna zostać zastosowana przez prowadzącego instalację.*

Rachunek kosztów dostosowania i korzyści środowiskowych został sporządzony przy pomocy arkusza stanowiącego Załącznik nr […] do niniejszego Wniosku.

Kluczowe założenia przyjęte w analizie kosztów dostosowawczych były następujące [..]

Kluczowe założenia przyjęte w analizie korzyści środowiskowych były następujące [..]

Podać opis podstawowych założeń i sposobu, w tym wzorów, zastosowanych do wyliczenia kosztów dostosowania i korzyści środowiskowych, w tym czy stosowano podejście „pakietowe".

Analizę oparto na danych pochodzących z następujących źródeł […]

Zidentyfikowano następujące ryzyka związane z wykorzystanymi danymi […] *Podać o ile dotyczy.*

Zgodnie z przyjętą metodyką koszty dostosowania do wymagań Konkluzji BAT w porównaniu do generowanych korzyści środowiskowych są uznawane za „nieproporcjonalnie wysokie", gdy stosunek korzyści do kosztów jest ≤ 0,7.

Uzyskany wskaźnik wynosi […], został zatem spełniony wskazany powyżej warunek.

Ponadto, występują następujące czynniki mające wpływ na funkcjonowanie instalacji i środowiska jako całość uzasadniające udzielenie Odstępstwa:

[…] *Należy przywołać czynnik(i) wraz z opisem i sposobem wypełnienia oraz przywołać załączane, w związku z tym do wniosku dokumenty.*

Jednocześnie przy zastosowaniu Odstępstwa nie zostaną przekroczone mające zastosowanie standardy emisyjne oraz zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska. Potwierdza to przeprowadzona analiza oparta na […] *Należy podać główne elementy analizy oraz otrzymane wyniki.*

W związku z powyższym wnioskiem objęte są następujące wartości dopuszczalnych wielkości emisji:

[…]

Biorąc pod uwagę powyższe, uzasadnione jest zezwolenie instalacji na odstępstwo z art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ. Biorąc pod uwagę okoliczności, odstępstwo powinno obowiązywać do czasu publikacji kolejnych Konkluzji BAT dla LCP [*lub]* powinno obowiązywać do […] P*odać rodzaj odstępstwa wraz z uzasadnieniem*.

Komentarz: Załącznik do tej części wniosku o wydanie / zmianę pozwolenia zintegrowanego (punktu 3.2.3.2 - „Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych") powinien stanowić formularz stanowiący Załącznik B do niniejszych wytycznych.

- ***[Fragment sugerowany do włączenia do Wzorca Wniosku o PZ w punkcie 3.2.6.1.1 i punkcie 3.2.6.1.2 – „odniesienie do konkluzji BAT / dokumentów BREF i uzasadnienie dla wybranych rozwiązań"]***

Komentarz: W przedmiotowym punkcie należy opisać pozostałe obowiązki i techniki wynikające z Konkluzji BAT inne niż graniczne wielkości emisyjne (BAT-AELs). Tym samym w tym miejscu nie ma konieczności powtórzenia zapisów punktu 3.2.3.2. Celem zachowania spójności

i przejrzystości wytycznych sugeruje się wprowadzenie do wniosku o wydanie / zmianę pozwolenia zintegrowanego następującego zapisu:

Graniczne wielkości emisyjne oraz aktualne emisje z instalacji zostały opisane powyżej w punktach 3.2.3.1 oraz 3.2.3.2[5] Wniosku. Tam także zamieszczono szerokie uzasadnienie dla zasadności udzielenia dla instalacji odstępstwa od granicznych wielkości emisyjnych zgodnie z art. 204 ust. 2 Ustawy POŚ.

- ***[Fragment sugerowany do włączenia do Wzorca Wniosku o PZ w punkcie 3.2.7. – „proponowane warunki pozwolenia"]***

Komentarz: Do tego podrozdziału należy przenieść dane wybrane z opisów zawartych w rozdziale 3.2.,"wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza", a przede wszystkim wnioskowane dopuszczalne wielkości emisji objęte Odstępstwem opisane w punkcie 3.2.3.2 „Odstępstwo od granicznych wielkości emisyjnych" wraz z uzasadnieniem.

W tym miejscu należy także odnieść się do wprowadzania do powietrza wszystkich innych substancji uwzględnionych w Konkluzjach BAT, nawet takich wobec których nie ustanowiono granicznych wielkości emisyjnych, a wskazano jedynie wielkości wskaźnikowe.

[5] Numerację należy dopasować do numeracji wprowadzonej we wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego.

Załącznik 1.B – formularz Excel

Załącznik ten został opracowany jako oddzielny dokument.

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

O firmie EY

EY jest światowym liderem rynku usług profesjonalnych obejmujących usługi audytorskie, doradztwo podatkowe, doradztwo biznesowe i doradztwo transakcyjne. Nasza wiedza oraz świadczone przez nas najwyższej jakości usługi przyczyniają się do budowy zaufania na rynkach kapitałowych i w gospodarkach całego świata. W szeregach EY rozwijają się utalentowani liderzy zarządzający zgranymi zespołami, których celem jest spełnianie obietnic składanych przez markę EY. W ten sposób przyczyniamy się do budowy sprawniej funkcjonującego świata. Robimy to dla naszych klientów, społeczności, w których żyjemy i dla nas samych.

Nazwa EY odnosi się do firm członkowskich Ernst & Young Global Limited, z których każda stanowi osobny podmiot prawny. Ernst & Young Global Limited, brytyjska spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji (company limited by guarantee) nie świadczy usług na rzecz klientów.

Aby uzyskać więcej informacji, wejdź na www.ey.com/pl

EY, Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

© 2016 EYGM Limited.Wszelkie prawa zastrzeżone.